

2023

KUNNAN TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024-2025

VALTUUSTO 19.12.2022 § 58

Kunnanhallitus 28.11.2022 § 221

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

I	RANUAN KUNNAN VUODEN 2023 TALOUSARVIO SEKÄ VUOSIEN 2024-2025 TALOUSSUUNNITELMA.....	2
1	YLEISPERUSTELUT.....	2
1.1	Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta	2
1.2	Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät	2
1.3	Väestö ja työpaikat.....	5
1.4	Talousarvion rakenne ja sitovuus	8
1.5	Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain	10
2	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	13
3	TULOSLASKELMAOSA	53
4	INVESTOINTIOSA.....	57
5	RAHOITUSOSA.....	58
6	HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	59
7	OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET	62
8	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET	66

I RANUAN KUNNAN VUODEN 2023 TALOUSARVIO SEKÄ VUOSIEN 2024-2025 TALOUSSUUNNITELMA

1 YLEISPERUSTELUT

1.1 Kuntalain säädökset talousarviosta ja -suunnitelmasta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.2 Edellisen vuoden talousarvion toteutuminen ja taloussuunnitelman laadintaan vaikuttavat yleiset kehitysnäkymät

Valtuuston 20.12.2021 vahvistamassa vuoden 2022 talousarviossa ennakoitiin, että vuosikatetta kertyisi 224.815 euroa ja tilikauden alijäämä olisi -571.454 euroa.

Vuonna 2022 kunnan kokonaistalous on toteutunut selkeästi ennakoitua paremmin. Verotulot ovat toteutumassa 250.000 euroa ja valtionosuudet 185.000 euroa arvioitua suurempina. Myös valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet tultaneen saavuttamaan. Tilinpäätösennuste vuodelle 2022 näyttää n. 255.000 euron ylijäämää.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja velvoitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaaisista lisäyksistä valtionosuuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tämän hetken arviointilaskelman mukaan siirryttävien kustannusten yhteismäärä on noin 21,12 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruudesta 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksia yhteensä 1,94 mrd. euroa.

Kunnille korvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä syntyviä kustannuksia valtionavustuksella toteutettavan mukaisesti. Lisäksi korotetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaa 120 milj. eurolla, vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutuksen määrärahaa 5 milj. eurolla sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja oman äidinkielen opetukseen tarkoitetun avustuksen määrärahaa 2,5 milj. eurolla.

Merkittävin veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Lisäksi sähkön hinnan nousun vuoksi tuloveroon toteutettava määräaikainen sähkövähennys alentaa kuntien verotuloja. Vuonna 2023 on edelleen voimassa korotettu matkakuluvähennys, minkä lisäksi kuntien verotuloja vähentävät hieman myös ikääntyneiden työtulovähennyksen korotus, perhepäältä palaavien työmatkavähennyksen omavastuun huojennus sekä T&K-toiminnan lisävähennys. Lisäksi ansioveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2023 alkaen pienentää kuntien maksutuloja arviolta 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa pysyvästi vuodesta 2024 lukien. Varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta. Tämä kasvattaa kuntien verokertymää noin 90 milj. eurolla vuonna 2023 ja maksuunpanoa noin 100 milj. euroa.

Kuntien valtionavut (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) ovat valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä yhteensä 5,4 mrd. euroa, mikä on noin 7,5 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Aleneminen johtuu pääasiassa sote-uudistuksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan noin 2,7 mrd. euroa ja se laskee vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 mrd. eurolla. Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät sote-uudistuksen lisäksi hallituksen päättämät uudelleenkohdennukset, jotka alentavat kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien tasoa 43 milj. euroa vuonna 2023. Vähennyksestä 9 milj. euroa toteutetaan pienentämällä kuntien yhdistymisavustuksiin valtionosuudesta tehtäviä siirtoja. Kuntien digitalisaation edistämiseen ei osoiteta vuonna 2023 enää rahoitusta siirtona kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Osana uudelleenkohdennuksia valtionosuuteen tehdään kuitenkin aikaisempaa digitalisaation kehittämiseen liittyvää siirtoa vastaava 10 milj. euron määräaikainen vähennys vuonna 2023.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 1,50 prosenttiyksiköllä 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin. Valtionosuusprosentin laskua selittävät pääosin vuonna 2023 käyttöön otettavat uuden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä. Valtion ja kuntien välistä kustannusjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannusjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Vuonna 2023 sote-uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy noin puolet hyvinvointialueille. Kuntien valtionosuuksia, veromenetysten korvauksia ja verotuloja vähennetään koko maan tasolla siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Sote-uudistuksen vaikutus kuntien verotuloihin ei näy täysimääräisesti vielä vuonna 2023, koska tuolloin kunnille kertyy vielä korkeamman veroprosentin ja jako-osuuden kunnallis- ja yhteisöverotuloja aiemmilta verovuosilta.

Venäjän hyökkäys Ukraina on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta voimakkaasti tänä vuonna. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti ja Suomen ulkomaankaupan näkyvät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Tuotanto on kehittynyt vielä alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on kasvanut ripeästi alkuvuonna, mutta kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Lisääntynyt epävarmuus myös siirtää investointeja tulevaisuuteen. Bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan hidastuvan kuluvan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024-2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotulojen leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024-2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Kunnan tuloveroprosentti on ensi vuonna 7,11. Kaikkien Manner-Suomen kuntien veroprosentteja on laskettu 12,64 prosenttia soteuudistuksen vuoksi. Kiinteistöveroprosentit säilytetään myös ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistöveroprosentti 0,50 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,15 %.

Talousarviovuonna 2023 verotuloja odotetaan kertyvän yhteensä 5.833.000 euroa ja valtionosuuksia 8.258.400 euroa.

1.3 Väestö ja työpaikat

Ranuan väkiluku on muuttunut vuodesta 1970 lukien alla olevan taulukon mukaisesti. Taulukossa on esitetty myös Tilastokeskuksen uusien (2022) väestöennuste vuosille 2030 ja 2040.

Vuosi	Väkiluku	Muutos-%
<i>Kehitys:</i>		
1970	6278	
1980	5603	-10,7
1990	5655	+ 0,9
2000	5052	-10,7
2010	4337	-14,1
2018	3895	-10,2
2019	3783	-12,8
2020	3712	-1,9
2021	3670	-1,1
<i>Tilastokeskuksen ennuste:</i>		
2030	3135	- 14,6
2040	2812	- 23,4

Vuoden 2022 heinäkuun lopussa kunnan väkiluku oli 3 667 asukasta. Vuoden-
vaihteen tilanteeseen verrattuna väestö on vähentynyt 3 asukkaalla ts. - 0,1
prosentilla, kun vastaava vähennys vuonna 2021 oli 42 asukasta ts. -1,1 %.
Kunnan tavoitteena oleva asukasluvun vakiinnuttaminen 3 700 asukkaaseen
edellyttää merkittävää muuttovoittoa paikkakunnalle, koska kunnan kuollei-
suus on selkeästi syntyvyyttä suurempaa. Suhangon kaivoshankkeen käynnis-
tymisellä olisi merkittävä vaikutus väkiluku- ja työllisyystilanteeseen. Kaivok-
sen investointipäätös tehdään mahdollisesti suunnitelmakaudella. Talousarvio-
vuonna panostetaan erityisesti elinkeinojen kehittämiseen.

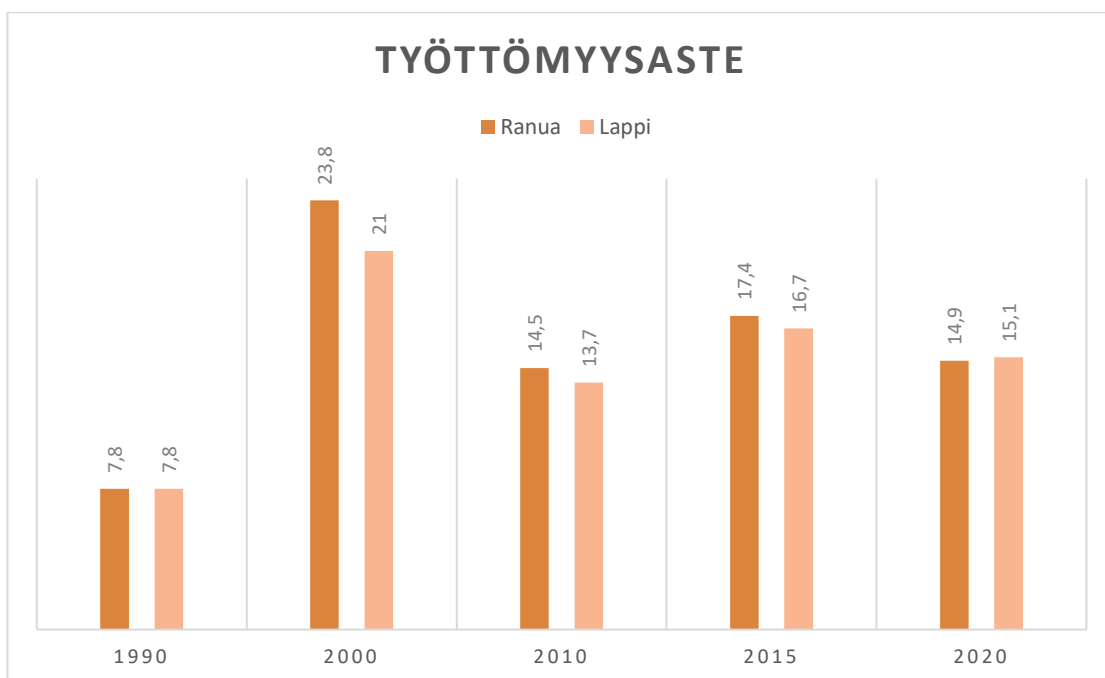
Ranuan kunnan väestön ikä- ja sukupuolirakenne 31.12.2021 oli alla olevan
taulukon mukainen (suluissa 10 vuotta aiemmin ollut tilanne/31.12.2010). Tau-
lukossa on vertailu myös Lapin kuntiin.

	Ranua	Lappi
<i>Asukasluku, joista</i>	3 667 (4 337)	176 494 (183 488)
<i>0-14 v.</i>	17,4 % (20,3)	14,6 % (15,5)
<i>15-64 v.</i>	52,2 % (60,1)	58,7 % (65,6)
<i>yli 65 v.</i>	30,3 % (19,6)	28,3 % (18,9)
<i>Naisia</i>	48,1 % (47,0)	50,0 % (49,9)

Viimeisimmän vuodelta 2020 saatavissa olevan tilaston mukaan Ranualla oli
työvoimaa 1424, joista työllisiä 1205 ja työttömiä 222. Työvoiman ulkopuolella
oli 2285, joista alle 14-vuotiaita 651, opiskelijoita 225, eläkeläisiä 1320, varus-
/siviilipalvelumiehiä 4 ja muita 85.

Vuonna 2021 Ranualla oli 1647 asutokuntaa. Rivi- ja pientaloissa asuvien
asutokuntien osuus oli 94,7 %. Vuokra-asunnoissa asuvien asutokuntien
osuus oli 24,2 %.

Alla olevassa taulukossa on esitetty työttömyysasteet (keskimäärin kuukaudessa) vuosina 1990, 2000, 2010, 2015 ja 2020. Vertailu on myös Lapin kuntiin yhteensä.

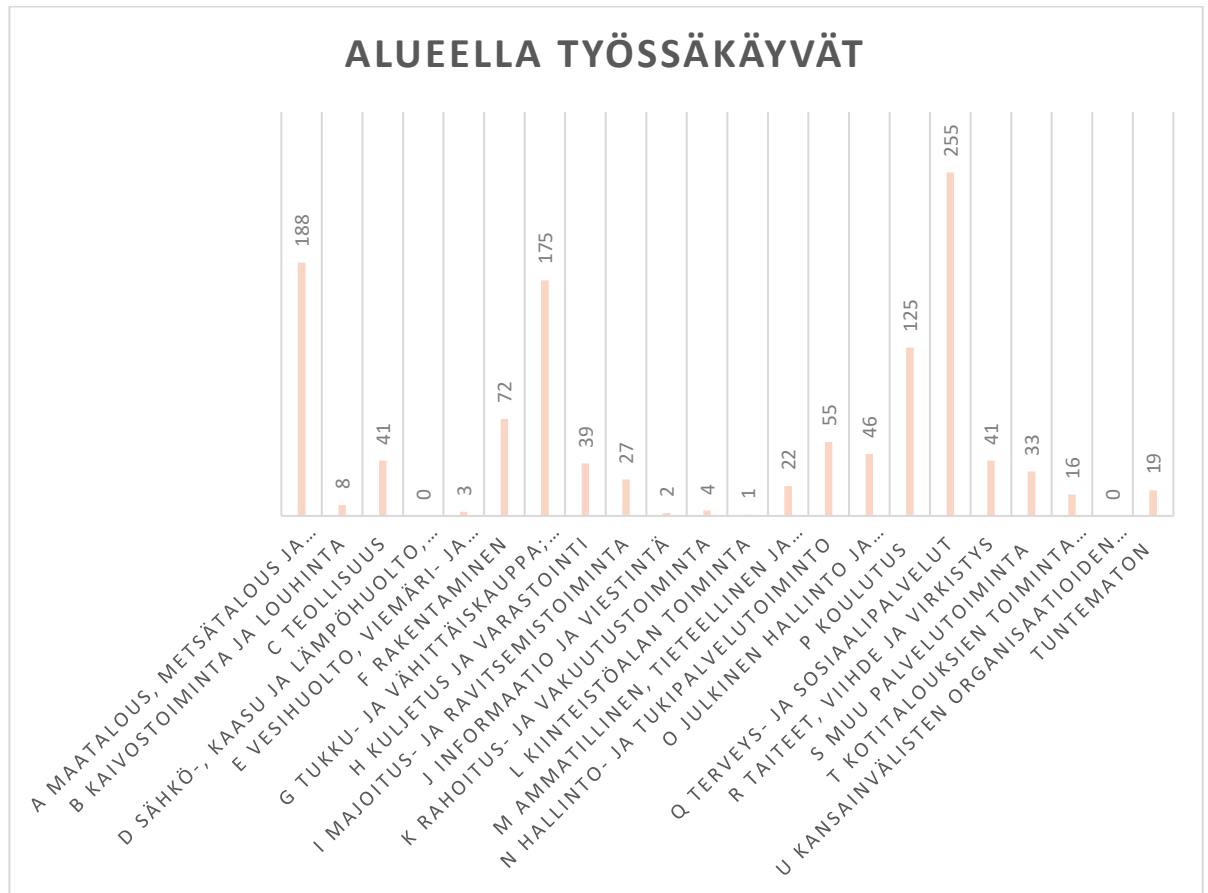

Vuoden 2022 syyskuun tiedon mukaan Ranualla oli työttömiä työnhakijoita 140 (edellisen vuoden vastaava luku 156) ja työttömyysaste oli 9,8 (10,8 %). Lapissa vastaavat luvut olivat 7767 (8820) ja 9,7 (10,9 %).

Alla olevassa taulukossa on esitetty työpaikat työnantajasektorin mukaan Ranualla 31.12.2020. Vertailussa myös Lappeenranta.

	Ranua	%	Lappeenranta	%
Työlliset	1 205	100,0	68 369	100,0
Palkansaajat	927	76,9	60 856	89,0
Valtio	8	0,7	4 948	7,2
Kunta	420	34,9	18 763	27,4
Valtioenemm.Oy	11	0,9	975	1,4
Yksityissektori	488	40,5	35 733	52,3
Tuntematon	0	0	440	0,6
Yrittäjät	245	20,3	7 513	11,0

Alla olevassa kuviossa on esitetty työpaikat toimialan mukaan Ranualla 31.12.2020.

1.4 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Valtuusto hyväksyy tässä talousarviossa toimintamenot, toimintatulot ja toimintakatteet kunnanhallitusta ja hallintokuntia sitoviksi osastotasolla. Tämä tarkoittaa sitä, että osastot hakevat lisämäärärahaa valtuustolta vain tilanteissa, jossa osaston nettomääräraha on ylittymässä. Osastot voivat tehdä sisäisiä määrärahasiirtoja, joista päättää lautakunta (tekninen- ja sivistysosasto) ja kunnanhallitus (hallinto-osasto).

Kunnanhallitus ja lautakunnat vahvistavat sitovat käyttösuunnitelmat tulosityksikö I-tasolla. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaansa edelleen alaisilleen viranhaltijoille ja määrittellä samassa yhteydessä käyttösuunnitelman sitovuustason.

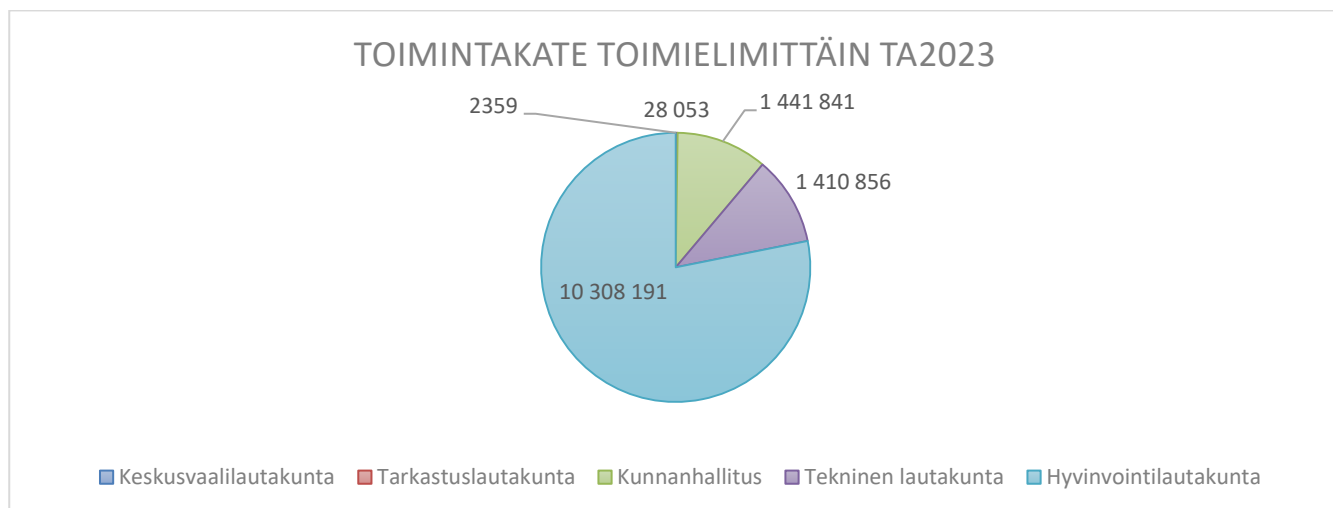
Investointiosassa määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia ta-seryhmittäin (pitkävaikutteiset menot, maa- ja vesialueet, rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto sekä käyttöomaisuusarvopaperit).

Tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa määrärahojen ja tuloerien luonteiset erät ovat sitovia valtuuston nähden. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

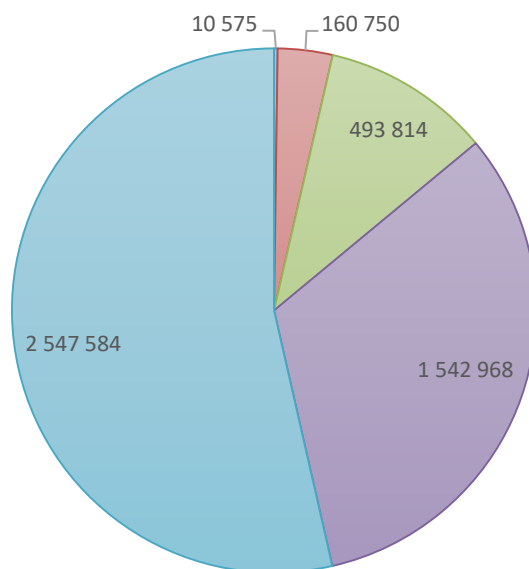
1.5 Taloussuunnitelman yhteenvetotaulukot hallintokunnittain

HALLINTOKUNTA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos%	TS 2024	TS 2025
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 070		7 000		7 000	7 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 962	-8 071	-9 359	16,0	-9 359	-22 399
TOIMINTAKATE	-18 892	-8 071	-2 359	-70,8	-2 359	-15 399
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 247	-23 040	-28 053	21,8	-28 053	-28 053
TOIMINTAKATE	-32 247	-23 040	-28 053	21,8	-28 053	-28 053
KUNNANHALLITUS						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	983 747	784 477	788 886	0,6	791 289	793 938
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 725 717	-1 821 958	-2 230 727	22,4	-2 197 970	-2 182 945
TOIMINTAKATE	-741 970	-1 037 481	-1 441 841	39,0	-1 406 681	-1 389 007
HYVINVOINTILAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 414 315	3 702 937	1 072 257	-71,0	1 008 007	949 957
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 869 349	-33 260 786	-11 380 448	-65,8	-11 304 246	-11 118 733
TOIMINTAKATE	-28 455 034	-29 557 849	-10 308 191	-65,1	-10 296 239	-10 168 776
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 894 843	2 041 084	2 887 548	41,5	2 827 548	2 827 593
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 982 865	-3 361 828	-4 298 404	13,4	-4 151 066	-4 587 296
TOIMINTAKATE	-1 088 022	-1 320 744	-1 410 856	6,82	-1 323 518	-1 759 703
KOKO KUNTA						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 296 975	6 528 498	4 755 691	-27,2	4 633 844	4 578 488
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 633 140	-38 475 683	-17 946 991	-53,4	-17 690 694	-17 939 426
TOIMINTAKATE	-30 336 165	-31 947 185	-13 191 300	-58,7	-13 056 850	-13 360 938

Alla olevassa kuviossa on esitetty toimintakate toimielimittäin talousarviovuonna 2023. Seuraavalla sivulla on esitettyä kokonaistulojen ja -menojen jakauma.

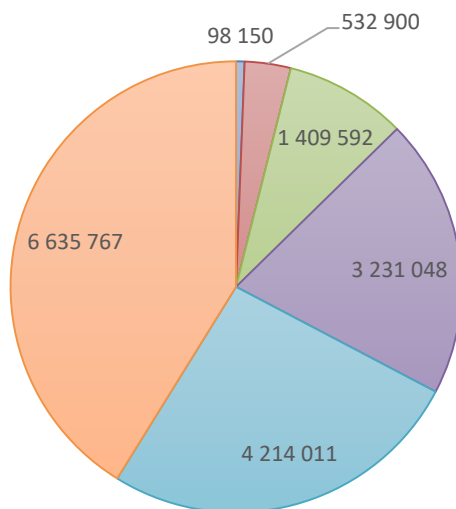

TULOT 2023

■ Muut toimintatuotot
 ■ Maksutuotot
 ■ Tuet ja avustukset
 ■ Vuokratuotot
 ■ Myyntituotot

MENOT 2023

■ Muut toimintakulut
 ■ Avustukset
 ■ Aineet, tarvikkeet ja tavarat
 ■ Vuokrat
 ■ Palvelujen ostot
 ■ Henkilöstökulut

TULOSLASKELMA	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 296 974	6 528 498	4 755 691	4 633 844	4 578 488
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 633 133	-38 475 683	-17 946 991	-17 690 694	-17 939 426
TOIMINTAKATE	-30 336 159	-31 947 185	-13 191 300	-13 056 850	-13 360 938
Verotulot	10 950 816	10 570 000	5 833 000	5 489 000	5 452 000
Valtionosuudet	21 226 781	21 432 000	8 258 400	8 258 400	8 258 400
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	65 990	55 000	55 000	55 000	55 000
Muut rahoitustuotot	313 685	225 000	275 000	275 000	275 000
Korkokulut	-51 777	-60 000	-80 000	-180 000	-360 000
Muut rahoituskulut	-2 513	-50 000	-30 000	-30 000	-30 000
VUOSIKATE	2 166 824	224 815	1 120 100	810 550	289 462
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-759 857	-796 269	-736 115	-658 990	-610 426
Arvonalentumiset	-220 386				
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
TILIKAUDEN TULOS	1 186 580	-571 454	383 985	151 560	-320 964
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	14 967				
Varausten lis.(-)tai väh.(+)					
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 201 548	-571 454	383 985	151 560	-320 964

RAHOITUSOSA		TP 2021	TA2022	TA2023	TS 2024	TS 2025
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	2 166 824	224 815	1 120 100	810 550	289 462
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-4 219				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 419 424	-4 370 000	-6 880 000	-7 560 000	-760 000
Rahoitusosuudet investointi-						
menoihin	+	63 000				
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	4 600				
Toiminnan rahavirta	+/-	810 781	-4 145 185	-5 759 900	-6 749 450	-470 538
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	63 000				
Antolainasaamisten vähennykset	+	155 448	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+		3 500 000	6 000 000	6 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-344 824	-330 000	-505 000	-805 000	-1 105 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		684 405	-950 185	-239 900	-1 529 450	-1 550 538
Lainakanta 31.12.		2 689 678	5 917 000	11 684 678	16 879 678	15 774 678
Investointien tulorahoitus, %		152,7 %	5,1 %	16,3 %	10,7 %	38,1 %
Kassavarat 31.12.		5 931 267	4 138 950	4 741 182	3 211 732	1 661 194

2

KÄYTTÖTALOUSOSA

Valtuusto asettaa käyttötalousosassa kunnan toiminnalle tavoitteet sekä vahvistaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määrärahat ja tuloarviot on esitettyä brutto-periaatteella.

Toimielin: Tehtävä/tulosalue:	Keskusvaalilautakunta Vaalit
----------------------------------	---

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	4 070		7 000	7 000	7 000	
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 070		7 000	7 000	7 000	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-13 264	-6 000	-7 500	-7 500	-12 800	25,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-951	-699	-582	-582	-1 351	2,9
Muut henkilösivukulut	-190	-172	-177	-177	-348	-16,7
Palvelujen ostot	-6 613		-200	-200	-6 700	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-919	-1 200	-200	-200	-500	-83,3
Avustukset						
Vuokrat	-401	-231	-200	-200	-200	
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-22 962	-8 071	-9 359	-9 359	-22 399	16,0
TOIMINTAKATE	-22 962	-8 071	-2 359	-2 359	-15 399	-70,8

Vuonna 2023 toimitetaan eduskuntavaalit ja vuonna 2024 presidentinvaalit sekä europarlamentti-vaalit. Vuonna 2025 toimitetaan alue- ja kuntavaalit.

Toimielin: Tehtävä/tulosalue:	Tarkastuslautakunta Tarkastustoimi
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tarkastuslautakunta asetetaan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden ajaksi.

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 991	-3 000	-4 000	-4 000	-4 000	33,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-177					
Muut henkilösivukulut	-17	-40	-53	-53	-53	32,5
Palvelujen ostot	-26 907	-20 000	-24 000	-24 000	-24 000	20,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155					
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 247	-23 040	-28 053	-28 053	-28 053	21,8
TOIMINTAKATE	-32 247	-23 040	-28 053	-28 053	-28 053	21,8

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kunnanhallitus Yleishallinto Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Tehtäväalueeseen kuuluvat valtuusto, kunnanhallitus, kunnanjohtaja, edustus/suhdetoiminta ja toimikunnat, jäsenmaksut, verotuskustannukset, velkaneuvonta ja löytöeläinten säilytys.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Kotouttamiskoordinaattori			0,4		

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	25					
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	25					
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-106 799	-130 530	-152 300	-139 500	-141 000	16,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-24 078	-23 656	-27 563	-24 814	-25 164	16,5
Muut henkilösivukulut	1 763	-4 868	-5 608	-5 087	-5 154	15,2
Palvelujen ostot	-179 639	-211 707	-396 602	-402 928	-403 095	87,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 846	-2 500	-2 100	-2 100	-2 255	-16,0
Avustukset	-10 000	-10 000	-155 000	-155 000	-155 000	1450,0
Vuokrat	-38 207	-28 702	-35 300	-35 300	-35 300	23,0
Muut toimintakulut	-11 648	-8 300	-8 200	-8 200	-8 200	-1,2
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-378 980	-420 263	-782 673	-772 929	-775 168	86,2
TOIMINTAKATE	-378 955	-420 263	-782 673	-772 929	-775 168	86,2

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta Tarpeita vastaava asunto-, toimitila- ja tonttitarjonta	Kuntamarkkinointi Sijoistustoiminnan uudistaminen	Markkinointi määrä-raha Kävijämäärän kehitys ranua.fi sivustolla ja Ranuan kunnan Facebook sivulla Sijoitusstrategia	200.000 euroa + 10 % Tehdään
Hyvinvoiva kuntalainen	Panostetaan kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen	Hyvinvointikysely Kouluterveyskysely	Toteutus	Tehdään

Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Laadukas tontti tarjonta	Uusien yritysten määrä	10
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Kylä- ja järjestöavustukset	Jaettavat avustukset	10.000 euroa

Kuntamarkkinointiin varataan 200.000 euroa. Määrärahalla kehitetään ja toteutetaan asukasmarkkinointia, yritysmarkkinointia ja matkailumarkkinointia.

Järjestö-, kylätoiminta-, kylätalo- ym. avustuksiin varataan 10.000 euroa. Lasten kotihoidontuen kuntaosuus on 140.000 euroa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Hallinto- ja ICT-palvelut Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Tulosityksikkö tuottaa joustavasti ja kustannustehokkaasti hallinto- ja ICT-palveluita sekä henkilöstöpääällikköpalveluita. Tehtäväalueeseen kuuluvat hallintopalvelut, ICT-palvelut, työsuojelu, henkilöstön työsuhteasiat ja työhyvinvointi sekä ammattiyhdistystoiminta.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Toimistopalvelut:					
Hallintojohtaja	1	1			
Hallintosihteeri	1,4	1	1	1	1
ICT-palvelut:					
ICT-asiantuntija	2	2	2	2	2

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	832 617	784 477	658 506	660 909	663 558	-16,1
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	273					
Vuokratuotot	97					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	832 987	784 477	658 506	660 909	663 558	-16,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-217 194	-226 664	-154 200	-157 104	-160 200	-32,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-52 829	-52 812	-34 251	-34 903	-35 602	-35,1
Muut henkilösivukulut	-8 012	-10 008	-6 490	-6 613	-6 746	-35,2
Palvelujen ostot	-453 224	-447 043	-340 214	-338 214	-335 714	-23,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 421	-8 000	-6 500	-6 500	-6 500	-18,8
Avustukset						
Vuokrat	-57 957	-52 519	-53 182	-53 182	-53 182	1,3
Muut toimintakulut	16 605	-6 000	-4 000	-4 000	-4 000	-33,3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-776 032	-803 046	-598 837	-600 516	-601 944	25,4
TOIMINTAKATE	56 955	-18 569	59 669	60 393	61 614	68,9

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Päivitetään nettisivut ranua.fi brändi-ilmeeseen ja käynnistetään sivuston kokonaisuudistus	Toteutus	Tehdään
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Panostetaan henkilöstön työhyvinvointiin	Pulssikyselyt	Asteikolla (0-5) 3,5
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Vahvistetaan yrittäjäyhteisöä ilmapäiiriä	Tiedottamisen parantaminen	Kysely	Asteikolla (0-5) 3,5
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Mahdollistetaan sähköavusteiset työsuhteet polkupyörät	Toteutus	Tehdään

ICT-palvelut tuottavat vuonna 2023 asiantuntija- ja tukipalveluita ICT-ympäristön ylläpitoon Lapin hyvinvointialueelle siirtyvien sotopalveluiden osalta.

Työhyvinvointia edistetään kehityskeskustelujen, osaamiskartoituksen ja varhaisen tuen avulla.

Tyky-Online (ePassiFlex) 150 euroa/henkilö/vuosi.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maankäytön suunnittelu Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Yleiskaava, asemakaava ja muu maankäytön suunnittelu.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Tekninen johtaja	1/3	1/3	0,1	0,1	0,1

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-10 335	-17 890	-15 523	-15 523	-15 523	-13,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 527	-4 169	-3 334	-3 334	-3 334	-20,0
Muut henkilösivukulut	-374	-789	-638	-638	-638	-19,1
Palvelujen ostot	-23 675	-92 006	-108 948	-108 948	-108 948	18,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-36 911	-114 854	-128 443	-128 443	-128 443	11,8
TOIMINTAKATE	-36 911	-114 854	-128 443	-128 443	-128 443	11,8

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Tarpeita vastaava tonttitarjonta Joustavoitetaan asuntojen käyttö-tarkoituksen muutosprosessia	Kaavoitus Lisätään rakennusjärjestykseen selkeä malli, jonka perusteella kiinteistön käyttö-tarkoitus voidaan muuttaa vapaa-ajan asunnosta vakituiseen asumiseen	Uudet kaavoitetut tontit Toteutus	20 uutta omakotitalo-tonttia Tehdään
Hyvinvoiva kuntalainen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Otetaan kuntalaiset mukaan päätöksentekoon ja kehittämiseen	Toteutus	Tehdään
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Tarpeita vastaava tonttitarjonta	Kaavoitus	Kaavoitetut teollisuusontit	5 vapaata teollisuustonttia
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Huomioidaan luonto- ja virkistysarvot kunnan päätöksenteossa	Toteutus kaavaprosessissa	Tehdään

Ranuanjärven ympäristön yleisosakaavan päivittäminen. Varmistetaan riittävä rakennuspaikka- ja tonttitarjonta sekä markkinointi.

Jatketaan yleiskaavojen päivitystä Simojärven pohjoisosaan (Pohjasperä, Piittisjärvi) vuosina 2023-2025.

Strategisten maa-alueiden hankintaan varataan 200.000 euroa investointiosaan.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Elinkeinojen kehittäminen Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Elinkeinojen kehittämisen toiminta-ajatuksena on synnyttää yhdessä teke- mällä laadukkaat lähipalvelut ja yrittämisen toimintaympäristöt. Tehtäväalu- eeseen sisältyvät kasvu- ja kansainvälistymispalvelut, yritysneuvonta, mark- kinointiviestintä sekä uudet kehittämishankkeet.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Elinkeinopalvelut:					
Kehittämispäällikkö	1	1	1	1	1
Yritys- ja hankeasiantuntija		1	1	1	1
Viestintäkoordinaattori		1	1	1	1
Kaivoskoordinaattori			1		

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	230		25 000			
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	150 412		101 000	126 000	126 000	
Vuokratuotot	93					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	150 735		126 000	126 000	126 000	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-193 489	- 146 092	-231 000	-235 200	-239 400	58,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-40 095	- 34 039	-51 493	-52 425	-53 357	51,3
Muut henkilösivukulut	-7 237	- 6 450	-9 757	-9 933	-10 109	51,3
Palvelujen ostot	-104 566	- 116 337	-165 453	-146 453	-146 453	42,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 593	- 2 000	-4 000	-4 000	-4 000	43,7
Avustukset	-22 959	- 20 000	-50 000	-20 000	-20 000	33,3
Vuokrat	-32 411	- 26 540	-49 350	-49 350	-49 350	85,9
	-15 348		- 1 000	- 20 000	-20 000	-
Muut toimintakulut						100,0
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-419 696	-351 458	-557 563	-537 361	-542 669	58,6
TOIMINTAKATE	-268 961	-351 458	-436 053	-411 361	-416 669	24,0

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen	Neuvontapalvelut YrityspalveluseteliTontti- ja toimitala-markkinointi Työnantaja-neuvonta tilaisuudet	Uusien yritysten määrä Yritysten netto-muutos Suorat ulkomaiset investoinnit Työnantaja-rekisteriin liittyneet yritykset Alueelle saatu julkinen rahoitus yrityksille	> 10 yritystä / v Positiivinen > 0 kpl / v > 2 kpl / v > 500 000 €
	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Yritysmarkkinointi(yritykset)	Businessranua.fi kävijät FB tykkääjät IG seuraajat	+ 25 % + 25 % + 25 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Tilaisuudet Yritysvaikutusten arvioinnin uudistaminen	Osallistujamäärä (yritysten edustajat) Toimintamallin käyttöönotto	> 100 henkilöä Jatkuvassa ja aktiivisessa käytössä
	Työperäisen maahanmuuton vahvistaminen	Maahanmuuttajien työllistäminen	Yritysten vieraskielisten työntekijöiden lkm	+ 10 %
	Matkailun edistäminen vahvuuksina luonto ja eläinpuisto	Aluesuunnittelu	Aktivoitujen yritysten ja maanomistajien määrä Matkailuyritysten liikevaihto Majoitus-vuorokausien lukumäärä	> 20 kpl Aloitetaan tilastointi Aloitetaan tilastointi
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Energiatukien markkinointi	Alueen yritysten hankkeet (tukea saaneet)	> 3 kpl

Talousarviovuonna keskitytään vahvasti kuntastrategian 2022-2030 pohjalta rakennettavan elinkeino-ohjelman toteutukseen yhdessä sidosryhmien ja kunnan eri osastojen kanssa. Selkeänä muutoksena aikaisempiin vuosiin on vahva panostus kuntamarkkinointiin, johon on luotu erinomaiset lähtökohdat vuoden 2022 aikana toteutetun Ranuan brändiuudistuksen myötä. Talousarviovuoden aikana tullaan myös viemään läpi Suhangon kaivokseen valmistautuminen –hanke yhdessä sidosryhmien ja kunnan eri osastojen yhteistyönä.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Maaseututoimi Kunnanjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Maaseutualueen elinkeinojen ja palvelujen ylläpitämisen edistäminen. Maaseutuyritysten säilyttäminen sekä suunnitelmallinen kehittäminen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Nykyisten työpaikkojen säilyttäminen	Tilojen määrä	120	116	109	109	109
Toiminnasta luopumisen alaisista tiloista 30 % jatkaa tuotantoa isännöydenvaihdoksella	Isännöydenvaihdosten määrä	1	0	1	1	1
Maatalousyritykset investoivat tuotantorakennuksiin	Investointeja koskevien rahoitushakemusten määrä	1	1	1	1	1

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2021	TA 2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Palveluita käyttävien maatalousyritysten lkm	120	116	109	109	109
Lypsykarjatilojen lkm	20	20	15	15	15
Lihakarjatilojen lkm	15	14	13	13	13
Lammastilojen lkm	1	1	1	1	1
Hevostilojen lkm	1	1	1	1	1
Kasvinviljelytilojen lkm	52	57	51	51	51
Porotalousten lkm	29	21	27	27	27
Erikoisviljelytilojen lkm	2	2	1	1	1

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot			4 380	4 380	4 380	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ			4 308	4 340	4 380	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						
Muut henkilösivukulut						
Palvelujen ostot	-41 559	-57 964	-57 803	-57 803	-57 803	0,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset	-42 210	-45 200	-66 000	-66 000	-44 000	46,0
Vuokrat	-10 653	-10 553	-17 918	-17 918	-17 918	69,8
Muut toimintakulut	-19 676	-18 620	-17 000	-17 000	-17 000	8,7
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-114 098	-132 337	-158 721	-158 721	-136 721	16,6
TOIMINTAKATE	-114 098	-132 337	-154 341	-154 341	-132 341	14,3

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen	Perusmaatalouden tukeminen	Kalkitusavustus Eläinlääkärisubventio Maksullinen lomit	20.000 euroa/vuosi 24.000 euroa/vuosi 20.000 euroa/vuosi
Hyvinvoiva kuntalainen	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Kunnan ja tuottajien välinen tiivis yhteistyö	Yhteistapaamiset	2 krt/vuosi
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Hankkeissa mukana oleminen	Hankkeet	min. 1 hanke/vuosi
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energiavalintoja	Energiatehokkuuteen tähtäävät hankkeet	Hankkeet	min. 1 hanke/vuosi

Peräpohjolan Leader ry:n toiminnassa mukana oleminen edistää maaseutualueiden elinvoimaisuutta sekä yritysten ja yhteisöjen kehittämistä. Ranuan kunta on sitoutunut Peräpohjolan Leader ry:n toiminnan kuntarahaosuuteen ohjelmakaudelle 2023-2027.

Ranuan kunta sitoutuu perusmaatalouden kehittämiseen ja tukemiseen muun muassa kalkitusavustuksella, maksullisella lomituksella ja eläinlääkärisubventiolla sekä kehittämishankkeisiin osallistumalla.

Yhteenveto keskeisimmistä toiminnallisista tavoitteista	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Tasapainoinen ja kestävä talous	Tuloveroprosentti	19,75	19,75	7,11	7,11	7,11
	Kiinteistöveroprosentit:					
	- vakinainen asuminen	0,45	0,50	0,50	0,50	0,50
	- yleinen	1,00	1,10	1,10	1,10	1,10
	- muut asuinrakennukset	1,10	1,15	1,15	1,15	1,15
Hyvinvoiva henkilöstö	Vuosikate €/asukas	590	66	305	219	79
	Lainamäärä €/asukas	733	1687	3184	4562	4263
	Sairauspoissaolot pv/hlö	18,3	<15	<17	<17	<17
	Eläköityminen vasta vanhuuseläkeiässä, Varhemaksut, €	97 %	97 %	97 %	97 %	97 %
	Kehityskeskustelut käyty %	Ei kasvua	Ei kasvua	Ei kasvua	Ei kasvua	Ei kasvua
Asukasmäärän vakiinnuttaminen	Työhyvinvointikysely	100	100	100	100	100
	Asukasmäärä	Tehty	Tehdään	Tehdään	Tehdään	Tehdään
		3670	3700	3700	3700	3700
Uusien työpaikkojen luominen ja työttömyyden vähentäminen	Uudet yritykset/vuosi	14	>10	>10	>15	>15
	Toimivat yritykset	305	>310	>320	>330	>340
Maaseutualueen asuttuna pitäminen ja maataloustuotannon jatkuvuus	Aktiivitulojen määrä	120	116	109	109	109
	Isännöityjen vaihdokset kpl	1	0	1	1	1

Kunnanhallitus yhteensä:

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	832 847	784 477	687 866	665 289	667 938	-12,3
Maksutuotot	25					
Tuet ja avustukset	150 685		101 000	126 000	126 000	
Vuokratuotot	190					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	983 747	784 477	788 886	791 289	793 938	0,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-527 815	-521 176	-553 023	-547 327	-556 123	6,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-119 529	-114 676	-116 641	-115 476	-117 457	1,7
Muut henkilösivukulut	-17 386	-22 115	-22 493	-22 271	-22 647	1,7
Palvelujen ostot	-802 663	-925 057	-1 069 020	-1 054 346	-1 050 013	15,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 860	-12 500	-12 600	-12 600	-12 755	0,8
Avustukset	-75 169	-75 200	-271 000	-241 000	-219 000	260,4
Vuokrat	-139 228	-118 314	-155 750	-155 750	-155 750	31,6
Muut toimintakulut	-30 067	-32 920	-30 200	-49 200	-49 200	-8,3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 725 717	-1 821 958	-2 230 727	-2 197 970	-2 182 945	22,4
TOIMINTAKATE	-741 970	-1 037 481	-1 441 841	-1 406 681	-1 389 007	39,0

Toimielin: Osasto Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Hyvinvointilautakunta Sivistystoimi Sivistystoimen hallinto ja ruokapalvelu Sivistystoimenjohtaja ja ruokapalvelun osalta ruokapalvelupäällikkö
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Sivistystoimi tarjoaa kuntalaisille mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen sekä monipuoliseen vapaa-ajan harrastamiseen. Sivistyspalvelut tuotetaan yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Ravitsemispalvelut:	Ateriasuoritteet	172 573	172550	183 670	183670	183670
	€/suorite	2,38	2,38	2,38	2,38	2,38
Koulut:	Arviointiasteikko (1-5):					
	Ruoan riittävyys	>4	>4	>4	>4	>4
Ateriapalvelun laatuksely	Ruoan maku	>3	>3	>3	>3	>3
	Ulkonäkö	>3	>3	>3	>3	>3
	Lämpötila	>4	>4	>4	>4	>4
	Ruokailutilanteen sujuvuus	>3	>3	>3	>3	>3
	Henkilökunnan palveluالتتius	>5	>3	>3	>3	>3

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Sivistystoimenjohtaja	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Toimistosihteeri	0,5	0,5	0,85	0,85	0,85
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	4,9	5	4	4	4

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	406168	469 257	463 668	463 668	463 668	-1,2
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	120					
Vuokratuotot	97					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	406 384	469 257	463 668	463 668	463 668	-1,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-234 828	-266 794	-266 080	-266 080	-266 080	-0,3
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-53 622	-62 163	-60 598	-60 598	-60 598	-2,5
Muut henkilösivukulut	-8 480	-11 778	-11 563	-11 563	-11 563	-1,8
Palvelujen ostot	-46 409	-51 688	-60 352	-64 966	-65 089	16,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-143 015	-150 790	-178 650	-178 650	-178 650	18,5
Avustukset						
Vuokrat	-46 026	- 54 003	-39 918	-39 918	-39 918	-26,1
Muut toimintakulut	-135					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-532 516	-597 216	-617 161	-621 775	-621 898	3,3
TOIMINTAKATE	-126 131	-127 959	-153 493	-158 107	-158 230	20,0

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Tehdään vaikuttavaa viestintää ja markkinointia sekä päivitetään nettisivut	Aktiivisuus somekanavilla ja kävijämäärät nettisivuilla asteikolla 1-5	3
Hyvinvoiva kuntalainen	Kouluruokailu on osa terveyttä ja oppimista edistävää lasten ja nuorten kasvuympäristöä	Noudatetaan kouluruoka- ja ravitsemussuosituksia	Ateriapalvelun laatu-kysely	3
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmyonteinen Ranua	Paikallisten yritysten hyödyntäminen ruokapalveluissa	Uudet yhteistyökumppanit	3
Kestävä elinympäristö	Hankinnoissa tulee käyttää kriteereitä, jotka edistävät kestävää ruokahuoltoa ja ekologista kestävyyttä	Hankinnoissa ja tarjouspyynnöissä käytetään hankintakriteeristöä.	Kotimaisuusaste	80 %

Kouluruokailu on keskeinen osa ruokakasvatusta ja kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämistä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.

Ruokapalvelujen toimintaa ohjaa ravitsemus- ja kouluruokasuositukset.

Elintarvikehankinnoissa pyritään korkeaan kotimaisuusasteeseen talouden suunnittelulla ja hankintayhteistyöllä.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Varhaiskasvatus Varhaiskasvatusjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Päiväkodin, perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon, esiopetuksen, varhaiskasvatuksen erityisopetuksen ja avoimen varhaiskasvatuksen yksiköt tuottavat monipuolisia ja laadukkaita, kuntalaisten tarpeisiin vastaavia palveluita. Palvelut tuotetaan varhaiskasvatus-, esiopetus-, lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolakien mukaisesti.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025
Päivähoito Lasten sijoitukset järjestetään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti	<i>Päiväkoti €/hvp</i>	78,60	68,47	43,66	53,35	37,44
	<i>Perhep.hoito €/hvp</i>	64,97	80,66	45,73	52,33	52,31
	<i>Ryhmäperhepäivähoito €/hvp</i>	71,49	81,11	54,29	79,47	-
	<i>Esiopetus €/hvp</i>	7425	8536	7250	8355	13 839
	<i>Esiopetuksen täydentävä vaka 20%, €/hvp</i>			12,88	24,51	43,42
Päivähoito ja esiopetus järjestetään asiakaskeskeisesti ja joustavasti	<i>Paikan odotusaika pv</i>	> 14	> 14	> 14	> 14	> 14
	<i>Hoitomuoto toteutuu ensisijaisesti vanhempien toiveen mukaan %</i>	95	95	95	95	95
Asiakastyytyväisyys	<i>Päivähoitojärjestelmä kokonaisuutena tyydyttävä/erinomainen (asteikko 1-5, arviointi 01/2019)</i>		Hyvä 4	Hyvä 4	Hyvä 4	Hyvä 4

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025
0-6 vuotiaiden lkm	168	159	155	150	142
Päivähoitopaikkaa tarvitsevien lkm	149	139	134	135	134
- päiväkotia	35	57	55	75	(90)
- perhepäiväkoti		10	8	8	8
- ryhmäperhepäiväkoti		47	30	15	-
Esiopetuksessa/ varhaiskasvatuksessa	46/16	35/25	37(37)/ 28(25)	28/25	17/15
Kanervikon päiväkotia				21	21

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Lasten ja nuorten huolto					
Varhaiskasvatus					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lähiesimies		0,8			
Päiväkodin johtaja				1	1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	6	6	6	7	8
Varhaiskasvatuksen sosionomi				2	3
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6	7	10	10,5	11
Vaka lastenhoitajat määräaikaiset			3	1,5	1
Perhepäivähoitaja	12	11	7	6	3
Päiväkotiapulainen määräaikainen			0,5		
Varhaiskasvatuksen avustaja	2	2	1	1	1
Toimistosihteerit	0,2		0,2	0,2	0,2

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	30 141	22 000	45 000	45 000	20 000	104,5
Maksutuotot	10 5972	103 000	64 000	64 000	43 000	37,9
Tuet ja avustukset	36 284	300	35 300	12 050		11 666
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	637					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	173 034	125 300	144 300	121 050	63 000	15,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-894 039	-975 332	-998 591	-987 036	-938 142	2,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-210 338	-227 251	-232 673	-229 980	-218 587	2,4
Muut henkilösivukulut	-33 106	-43 060	-44 085	-43 571	-41 416	2,4
Palvelujen ostot	-262 839	-231 424	-291 101	-296 073	-265 028	25,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 450	-12 850	-18 450	-12 600	-13 650	43,6
Avustukset						
Vuokrat	-227 563	-211 058	-227 844	-217 591	-202 091	8,0
Muut toimintakulut	-2 187	-250	-700	-200	-200	180
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 659 978	-1 701 225	-1 813 444	-1 787 051	-1 679 114	6,6
TOIMINTAKATE	-1 486 944	-1 575 925	-1 669 144	-1 666 001	-1 616 114	5,9

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Uusi päiväkoti	määräraha	
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva lapsi ja henkilöstö	Asiakastyytyväisyyskysely	Asteikko 0-5	4
		Työhyvinvointikysely henkilökunnalle	Asteikko 0-5	4
		Lasten mielipidekysely	Huono/hyvä	hyvä
		Ryhmäkoot maltilliset	käyttöaste	>90
		Huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet	Riittävä henkilöstö	Mitoituksen mukainen ryhmä
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö	koulutus	Kelpoisuusehdot täyttävä henkilökunta
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Luonto vahvana oppimisalustana	Luonnon näkyminen arjen toiminnoissa	Luonto vahvasti esillä arjessa
		Vahvistetaan yhdessä tekemisen toimintatapoja		

Uuden päiväkodin rakentamisen myötä valmistaudutaan myös varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin ja varhaiskasvatussuunnitelman uudistamiseen. Suunnittelutyöhön ja henkilökunnan koulutukseen on varattu määräraha.

Varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa pyritään ottamaan huomioon lasten ja henkilökunnan toiveet ja ideat sekä hyödyntämään henkilökunnan omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteita.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Perusopetus Sivistystoimenjohtaja sekä koulujen rehtorit/ koulunjohtajat yksiköidensä osalta
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan toteuttama yhtenäinen, oppilaita osallistava opinpolku tarjoaa ranualaisille lapsille ja nuorille laadukkaat oppimismahdollisuudet sekä jatko-opintokelpoisuuden.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Laadukkaan perusopetuksen järjestäminen	<i>Oppilaista sijoittuu jatko-opintoihin, %</i>	100	>100	>100	>100	>100
	<i>Oppilaita sijoittuu oman kunnan lukioon, %</i>	22	>27	>27	>27	>27
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus</i>	90,4	>93	>91	>91	>91
Opetus järjestetään taloudellisesti	<i>Euroa/oppilas</i>	11298	11 625	14 120	14 530	15 979
- Kirkonkylä	<i>€/oppilas</i>	10 832	11 109	16 682	18 534	19 994
- Kuha	<i>€/oppilas</i>	10502	9 951	10 912	10 229	10 768
- Yläaste	<i>€/oppilas</i>	12 017	12 611	14 022	13 005	14 246

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Oppilaita yhteensä 20.9.</u>	528	536	489	469	419
Esioppilaat	35	35	36	29	16
1-6 vuosiluokat	332	338	278	252	228
7-9 vuosiluokat	161	163	175	188	175

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Henkilöstö 20.9.</u>					
Johtava rehtori	2	2	2	2	1
Apulaisrehtori					1
Luokanopettaja	19	19	19	18	18
Eriyisluokanopettaja	3	3	3	3	3
Eriyisopettaja	4	4	5	5	4
Lehtori	9	12	13	13	13
Päätoiminen tuntiopettaja	3	1	2	2	2
Sivutoiminen tuntiopettaja		1	1	1	1
Koulukuraattori	0,95	0,90			
Koulunkäynnin ohjaajat					
- vakinaiset	15	16	18	18	18

- määräaika	5	4	3	3	3
- laskutus toiseen kuntaan		1	2	2	2
Toimistosihtööri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Opinto-ohjaaja	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Toimitilat					
Kirkonkylän koulu	1800	3100	3100	3100	3100
Kuhan koulu	1075	1075	1075	1075	1075
Yläaste	1500	1500	2000	2000	2000
Yläasteen työpaja	850	850	-	-	

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	140 429	65 000	72 000	72 000	72 000	7,7
Maksutuotot	8 972	6 000	6 000	6 000	6 000	-
Tuet ja avustukset	44 274					
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	-9 669					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	184 006	71 000	78 000	78 000	78 000	9,9
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 609 935	-2 635 984	-2 764 991	-2 742 559	-2 716 759	4,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-591 596	-614 182	-644 241	-639 014	-633 002	4,9
Muut henkilösivukulut	-94 991	-116 378	-122 072	-121 082	-119 941	4,9
Palvelujen ostot	-1 072 091	-1 131 606	-1 199 082	-1 226 937	-1 228 096	6,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-139 505	-202 350	-193 650	-192 200	-192 200	-4,3
Avustukset						
Vuokrat	-1 344 175	-1 274 451	-1 550 765	-1 545 994	-1 545 994	21,7
Muut toimintakulut	-2 799					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 845 094	-5 974 951	-6 474 801	-6 467 786	-6 435 992	8,4
TOIMINTAKATE	-5 661 088	-5 903 951	-6 396 801	-6 389 786	-6 357 992	8,3

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Nykyaikaiset opetustilat ja laadukas perusopetus	Uusi yläkoulu-lukio-rakennus	Valmis loppuvuodesta 2024
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikysely Lapsiystävällinen kunta -tavoitteet Yksilön tarpeisiin vastaaminen – Pedagoginen ja oppilashuollollinen tuki Maltillinen ryhmä-koko	Asteikko 0-5 Tavoitteiden toteutumisesta kysely Kouluterveyskysely, koulun hyvinvointi profiili, muut kyselyt Toteutunut ryhmä-koko	3 Asetetut tavoitteet toteutettu Oppilas, huoltaja ja opettaja kokevat, että oppilasta tuetaan hänen tarpeitaan vastaavalla tasolla Max. 20 hlö
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö Yhteistyö paikallisten yritysten kanssa 9. luokkien yrityskylä oppimiskokonaisuus	Pätevän henkilöstön osuus Täydennyskoulutuksiin osallistuminen Työelämään tutustuminen (tet), yritysvierailut, yrittäjävierailut kouluilla 9. luokkalaiset osallistuva	90 % 3 pvä/hlö 8. luokat 1 viikko 9. luokat 1 viikko Jopo > 2 viikkoa Vierailuja > 2 100 %
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Aapiskujan koulualueen kehittäminen – toiminnallisuus ja turvallisuus	Oppilaiden tyytyväisyys koulualueeseen (asteikko 1-5) Tapaturmien määrän laskeminen	Tavoite 3

Määrätietoinen eteneminen yhtenäiskoulua kohti.

Koulukampusalueen kehittäminen viihtyisäksi ja houkuttelevaksi kokonaisuudeksi.

Opetuksen resursseista huolehtiminen.

Oppilaiden lisääntyneeseen tuentarpeeseen vastaaminen.

Eläinpuiston kausikortit tarjotaan kaikille oppilaille (varhaiskasvatuksesta lukioon). Kuljetuskustannuksiin varaudutaan budjetissa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Lukio- ja ammatillinen koulutus Lukion rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Monipuolinen ja korkeatasoinen toisen asteen koulutus opiskelijan kotipaikkakunnalla antaa laaja-alaisen yleissivistävän pohjakoulutuksen nuorten jatko-opintoihin ja luo valmiuksia työelämää ja yrittämistä varten. Luontoa ja yrittäjyyttä korostetaan tarjoamalla paikallisia opintojaksoja liittyen luontoyrittäjyyteen.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Laadukas opetus	<i>Keskeyttäneiden osuus, %</i> <i>Ylioppilaskirjoitukset -arvosanojen keskiarvo</i>	12,7 keski-tasoa	<4 keski-tasoa	<4 keski-tasoa	<4 keski-tasoa	<4 Keski-tasoa
Henkilöstön ammattitaito	<i>Pätevien opettajien osuus, %</i>	100	100	100	100	100
Opetus järjestetään taloudellisesti - lukion kustannukset	<i>Euroa/oppilas</i>	14 482	15 196	13500	12060	10214

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Oppilaat 20.9.</u> Lukio Etälukio/Aineopiskelijat Kaksois/kolmoistutkinto	50	61	70	>80	90
Opetustunnit:	6080	6465	6655	6845	6845

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Henkilöstö</u>					
Rehtori	1	1	1	1	1
Lehtori	7	7	7	7	7
Koulukuraattori	0,05	0,10			
Toimistosihtööri	0,30	0,30	0,35	0,35	0,35
Opinto-ohjaaja		0,35	0,35	0,35	0,35
<u>Toimitilat</u>					
Lukio	500	500	500	500	600

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	4 150	4 600	4 600	4 600	4600	
Tuet ja avustukset	23 992	19 500	28 000	28 000	28 000	43,6
Vuokratuotot	484					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	28 626	24 100	32 600	32 600	32 600	35,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-401 814	-419 400	-474 500	-469 500	-469 500	13,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-98 429	-97 721	-110 558	-109 393	-109 393	13,1
Muut henkilösivukulut	-14 720	-18 517	-20 948	-20 727	-20 727	13,1
Palvelujen ostot	-95 422	-101 442	-144 323	-151 195	-151 310	42,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 285	-35 960	-72 100	-72 100	-26 350	100,5
Avustukset						
Vuokrat	-138 844	-152 313	-147 640	-147 640	-147 640	-3,1
Muut toimintakulut	-21					
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-766 535	-825 353	-970 069	-970 555	-924 920	17,5
TOIMINTAKATE	-737 909	-801 253	-937 469	-937 955	-892 320	17,0

Strateginen pää- määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutu- kunta	Luontoyrittäjyys – markkinointi	Markkinointitilai- suuksien määrä	5 tilaisuutta
	Ammattikoulu kon- septi Ranualle	Työryhmän selvitys	Artikkeleiden määrä Toteutus	5 kpl Tehdään
Hyvinvoiva kuntalai- nen	Hyvinvoiva henki- löstö	Toimintaa kehitetään henkilöstön osaami- nen ja jaksaminen edellä.		
		Työhyvinvointikysely	Asteikko 0-5	3
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yrittäjätoiminta	Yritysmönteinen Ra- nua	Luontoyrittäjyys -eri- koistumisen kautta 2. asteen opiskelijoiden yrittäjätietämystä lisä- tään	Yrittäjyys -opinto- jaksojen valinnat	10% opiskelijoista valitsee yrittäjyys opintopaksoja luku- vuonna 2024 –2025 (kun tarjonta koskee koko lukiota)
Kestävä elinympä- ristö	Ranuan kyläkeskuk- sen ja kylien kehittä- minen	Kestävät luontoarvot näkyvät luonto –eri- koistumisen kautta oppilaitoksella ja kun- takuvassa	Luonto –opintopak- sojen valinnat	10 % opiskelijoista valitsee luonto opin- tojaksoja lukuvuonna 2024-2025 (kun tar- jonta koskee koko lu- kiota)

Lukion vetovoimaa oppilaitoksena kehitetään paikallisesti ja valtakunnallisesti luontoyrittäjyys -erikoistumisen kautta. Kuntamarkkinoinnissa huomioidaan lukion erikoistumisen markkinointi.

Lukioon hankitaan luontoyrittäjyyteen erikoistumisen tarvitsemat varusteet ja välineet 36.000 eurolla vuonna 2023. Seuraavalle lukukaudelle vuonna 2024 samansuuruisella summalla.

Luontoyrittäjyyden uudet opintojaksot tarvitsevat lisäresurssia n. 24.250 euroa palkkoihin ja muihin opintojaksojen henkilöstökuluihin vuonna 2023.

Oman kunnan nuorten hakeutuminen Ranuan lukioon vakiintuu 45 %:iin ikäluokasta.

Kaksoistutkintoasia valmistellaan ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan yhteistyössä ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kansalaisopisto Kansalaisopiston rehtori
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kansalaisopisto tarjoaa ranualaisille elinikäisen oppimisfoorumin harrastus- ja opiskelutarjonnallaan. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Kansalaisopiston koulutus/Elä-mänmittainen oppiminen	<i>Opetusryhmien määrä kaikkiaan sivukylillä</i>	161 8	178 14	170 8	170 8	170 8
	<i>Opetustuntien määrä</i>	3 366	4 300	3 800	3 800	3 800
	<i>Opiskelijoiden määrä</i>	675 453	860 520	820 520	820 520	820 520
	<i>naisia miehiä</i>	222	340	300	300	300
Opetuksen tulok-sellisuus	<i>Valtionapuun oi-keuttavat tunnit</i>	3 264	3 300	3 300	3 300	3 300
	<i>Pidettyjen valtion-osuus tuntien luku-määrä</i>	3 320	3 900	3 500	3 500	3 500
	<i>Opetustunnin hinta euroa</i>	77	78	78	78	78
	<i>Brutto</i>		68	68	68	68
	<i>Netto</i>					
Musiikkiopisto, opiskelijapaikat, myönnetyt sti-pendit	<i>Stipendit/ max. 1500</i>	8/1500	9/1500			
	<i>Ostetut opiskelija-paikat €</i>			18 000	18 000	18 000

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2021	TA2021	TAE2023	TS2024	TS2025
Kansalaisopiston opiskelijoita 7-70 vuotiaista kuntalaisista					
- oppivelvollisuusikä					
- työikäiset	33%	25 %	29 %	29 %	29 %
- työttömät					
- eläkeläiset (yli 65 v.)	20 %	25 %	25 %	25 %	25 %
- muut kotiaiti/-isä, alle kouluikäinen yms.	2 %	5 %	5 %	5 %	5 %
	35 %	35 %	35 %	35 %	35 %
	10 %	10 %	6 %	6 %	6 %

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Henkilöstö</u>					
Kansalaisopiston rehtori	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Suunnittelu opettaja	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
Musiikinopettaja	1	1	1	1	1
Pt. tuntiopettaja	1	1	1	1	1
St. tuntiopettaja	40	40	40	40	40
Toimistosihtööri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
<u>Toimitilat</u>					
Toivolan koulu	546	546	546	546	546
Monkkari 2.0/hallintotilat	25	25	25	25	25
Sivistysjohtaja/rehtori toimisto			18	18	18

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	675					
Maksutuotot	24 886	40 250	40 250	40 250	40 250	
Tuet ja avustukset	5 649	5 000	5 000	5 000	5 000	
Vuokratuotot		150	150	150	150	
Muut toimintatuotot	14 129					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 339	45 400	45 400	45 400	45 400	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-143 417	-141 863	-141 200	-141 200	-141 200	-0,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 765	-33 054	-32 899	-32 899	-32 899	-0,5
Muut henkilösivukulut	-4 922	-6 264	-6 235	-6 235	-6 235	-0,5
Palvelujen ostot	-42 331	-70 493	-86 469	-88 575	-88 630	22,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 757	-4 800	-4 750	-4 750	-4 750	-1,0
Avustukset	-14 000	-14 000	0	0	0	-100,0
Vuokrat	-73 994	-81 402	-77 682	-77 682	-77 682	-4,6
Muut toimintakulut	-380	-400	-400	-400	-400	-
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-319 566	-352 276	-349 635	-351 741	-351 796	-0,7
TOIMINTAKATE	-274 227	-306 876	-304 235	-306 341	-306 396	-0,9

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Runsas kurssitarjonta	Kurssien määrät	170
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset	Osallisuuden ja yhteisöllisyyden parantaminen	Toivolan käyttöaste	80 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Järjestetään koulutusta liiketoiminnan digitalisatiosta ja verkko-kaupasta	Toteutuneet koulutukset	Koulutukset
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkeskuksen ja kylien kehittäminen	Parannetaan kyläkeskuksen ja kylien siisteyttä sekä yleisilmettä yhdessä kuntalaisten ja sidosryhmien kanssa	Toteutuneet kurssit	Kyläilme kohentunut

Ranuan kansalaisopiston tehtävä on tarjota alueensa asukkaille monipuolista yleissivistävää ja ammatillista lisäkoulutusta sekä vireää harrastetoimintaa ja maksupalvelukoulutusta. Opiston toiminta on hyvinvointia ja elinvoimaa tuottavaa toimintaa.

Aiemman stipendi-käytännön tilalle muutos: Ranuan kunta tekee vuonna 2023 ostopalvelusopimuksen Rovaniemen kaupungin omistaman Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa. Sopimus tehdään vuosittain. Arvioitu viikkotuntimäärä on 17 eli 600 tuntia vuodessa (35 opetusviikkoa x 17 viikkotuntia). Budjettiin varataan 18.000 euroa. Rovaniemen kaupunki laskuttaa Ranuan kuntaa. Aiemasta stipendikäytännöstä voidaan luopua. Opiskelijat ovat Lapin musiikki- ja tanssiopistoon hyväksytyt ranualaisia lapsia ja alle 20-vuotiaita nuoria. Opiskelu tapahtuu Rovaniemellä. Matkakustannuksista vastaa opiskelija itse.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Kirjasto Kirjastotoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Kirjastotoimi edistää kuntalaisten yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Toiminnallaan kirjasto tukee ihmisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Kirjasto edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, ja toimii kaikkien kuntalaisten ja ikäryhmien kokoontumispaikkana. Tietoyhteiskunnan osana kirjasto tarjoaa mahdollisuudet erilaisten verkkopalvelujen käyttämiseen ja sisältöjen tuntemukseen yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Kirjaston kokoelmien laadun ja määrän säilyttäminen	<i>Hankinnat (asukas-luku/1000)</i> <i>Lainaus/kokoelmat</i>	354 1,15	>400 >1,2	>400 >1,2	>400 >1,2	>400 >1,2
Laadukkaita ja asiakaskeskeiset kirjasto- ja tietopalvelut	<i>Kokonaislainaus/asukas-luku</i> <i>Kirjastokäynnit/asukas-luku</i>	16,19 6,46	>15 >8	>15 >8	>15 >8	>15 >8
	<i>Käyttäjäkoulutuksiin osallistuneet, as.luku/1000</i>	234	>150	>100	>100	>100
	<i>Tapahtumien osallistujat as.luku/1000</i>	338	>200	>100	>100	>100
Verkkopalvelujen tarjoaminen asiakkaiden käyttöön	<i>Internet koneita asiakkaille</i>	7	5	5	5	5
Palvelujen tuottaminen mahdollisimman taloudellisesti	<i>Lainan hinta (toimintakulut/lainaus)</i> <i>Käynnin hinta (toimintakulut/kirjastokäynnit)</i>	5,28 13,24	4,00 10	4,00 10	4,00 10	4,00 10

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Lainojen määrä	60 081	>70 000	>70 000	>70 000	>70 000
Fyysiset kirjastokäynnit	23 973	>40 000	>40 000	>40 000	>40 000
Verkkokäynnit	19 770	>20 000	>20 000	>20 000	>20 000

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoautonkulj. -virkailija	1	1	1	1	1
Kirjastoapulainen/hanketyö	1	1	0,33		
Toimitilat					
Kirjasto	700	700/337	337	337	337

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 317	20 529	2 600	2 600	2 600	-87,3
Maksutuotot	3 642	3 200	3 400	3 400	3 400	6,2
Tuet ja avustukset	205	19 000				
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YH-TEENSÄ	9 163	42 729	6 000	6 000	6 000	-86,0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-141 272	-169 422	-160 737	-154 000	-154 000	-5,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-34 442	-39 476	-37 452	-35 882	-35 882	-5,1
Muut henkilösivukulut	-5 346	-7 479	-7 095	-6 798	-6 798	-5,1
Palvelujen ostot	-31 835	-33 443	-41 381	-42 732	-42 803	23,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 495	-94 820	-70 100	-68 400	-67 900	-26,1
Avustukset						
Vuokrat	-63 365	-60 591	-81 937	-82 437	-82 437	35,2
Muut toimintakulut	-800	-550	-550	-550	-550	
TOIMINTAKULUT YH-TEENSÄ	-317 555	-405 781	-399 252	-390 799	-390 370	-1,6
TOIMINTAKATE	-308 392	-363 052	-393 252	-384 799	-384 370	8,3

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakui-nen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutu-kunta	Ranuan kirjaston toimintaa tehdään tunnetuksi eri yh-teyksissä	Demokratiahanke, lai-naajatilastot	Toiminnan tunnet-tuus maakunnassa ja valtakunnalli-sesti hyvä
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henki-löstö	Eläköityvän henkilö-kunnan toimet täyte-tään	Henkilötyövuodet kir-jastossa	4 htv
Elinvoimainen ja kansainvä-listyvä yritys-toiminta	Maahanmuuttajien kotoutumisen tuke-minen	Maahanmuuttajista kirjastopalvelujen käyttäjiä	Kirjastokorttihakemuk-set myös ukrainan kie-lellä ja palvelujen esit-tely	Kaikki maahan-muuttajat kirjasto-palvelujen piiriin
Kestävä elinympäristö	Ranuan kyläkes-kuksen ja kylien kehittäminen	Kirjastoautopalvelu-jen vieminen koko kunnan alueelle	Pysäkkimäärä ja aika-taulut	Kunnan palvelujen säilyttäminen ky-lillä

Ranuan kunta panostaa kirjastotoiminnan kehittämiseen uudessa monitoimikeskus Kerkässä pitämällä aineistohankinnan määrärahat nykyisellä tasolla. Kuntalainen saa monipuoliset e-palvelut (e-kirjat, e-äänikirjat, e-lehdet, elokuvat ja musiikkiaineistot) kirjaston kautta 1,8 eurolla / kunnan asukas / vuosi. Riittävän kattavan lehtivalikoiman ylläpito vaatii n. 10.000,00 € / vuosi.

Kirjasto Letto on kaikkia kuntalaisia palveleva, uusia palveluja tarjoava ja uudistuva kirjasto nimensä mukaisella sloganilla: "uppoudu kirjojen maailmaan". Uudistuminen näkyy mm. varattavien tilojen ja uuden tekniikan käyttöönotossa. Kirjaston demokratiahanke tuo yhteen kunnan toimijoiden lisäksi päättäjät ja kolmannen sektorin sekä tuo Ranuan kunnalle näkyvyyttä Lapin ainoana valtionavustusta saaneena demokratiahankkeena.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Vapaa-aikatoimi Vapaa-aikatoimenjohtaja
Toiminnan lyhyt Kuvaus/palveluajatus:	Tehtäväalue käsittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä hyvinvointikoordinaation. Tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä luomalla edellytyksiä ja tarjoamalla kansalaistoiminnan työkaluja eri palvelusektoreille ja kansainvälisyydessä. Toimintaa ohjaa ehkäisevän työn ideologia lähtökohtana terveelliset elämäntavat ja varhaisen puuttumisen malli sekä yhteisöllisyys; Wellness/Illness.

Tavoitteen kohteen määrittely	Mittari	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Avustukset, liikunta	<i>Avustettavat liikuntajärjestöt/jäsenmäärä</i>	5/622	6/750	5/700	5/700	5700
Avustukset, nuoriso	<i>Avustettavien nuorisojärjestöt/ jäsenmäärä/avustukset €</i>	2/249/ 9900	3/270/ 9900	3/234/ 9900	3/234/ 9900	3/234/ 9900
Vaikuttavuus- nuorisotyön ja toiminnanpiirissä olevat nuoret	<i>Työntekijät tuntevat nuoret ja ovat kasvatuksellisesti vuorovaikutuksessa heihin</i>	178	210	220	220	220
Suunnitelmalliset tuetut nuoret, kohdennettu työ	<i>Etsivä nuorisotyö</i>	54	44	44	44	44
	<i>Nuorten työpajatoiminta</i>	12	22	22	22	15
	<i>Koulunuorisotyö</i>	35	35	40	40	40
Nuorten käyntikerrat - Nuorisotila - Tapahtumat, retket	<i>Monipuolinen ja laadukas toiminta/ nuorten määrä</i>	4451	3100	3500	3500	3500
		481	745	900	900	900
Avustukset, kulttuuri	<i>Avustusmääräraha /€</i>	3000	3000	3000	3000	3000
	- Yksityiset	6	6	5	5	5
	- Yhteisöt, järjestöt	2	2	2	2	2

Toiminnan kysyntä ja laajuustiedot	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Kulttuuritilaisuudet ja tapahtumat kunta/vuosi					
- Konsertit	7/388	6	6	6	5
- Teatteri	0	2	2	2	2
- Tapahtumat	14/721	12	12	12	12
- Taikalamppu tap.	40/1635	35	38	38	38
Taidehanke, osallistujat					
- Yhteisöllinen taidepolku			950	950	950
Museo avoinna/kävijät	6 vko/ 59	6vko/ 150	6 vko/ 250	6 vko/250	6 vko/ 250
Liikunta					
Liikuntatapahtumat/osallistuja	6/621	4/200	5/400	5/400	5/400
Liikuntaretket/osallistuja	0	3/120	3/120	3/120	3/120
Puulaakit/osallistuja	0	0			
Kunnanmestaruus/osallistuja	0	2/140	2/140	2/140	2/140
Liikkuva IP/osallistuja	5/254	5	5	5	5
Kuntovihkot					
- talvi	19 542	18 100	19 500	19 500	19 500
	18 291	17 000	18 000	18 000	18 000
- kesä					
Kansainväliset toiminnot	2	5	5	5	5
- Kv-vaihdot	0	2	2	2	2
- Vapaaehtoiset	1	2	2	2	2
- EU:n nuorisoviikko	0	1	1	1	1
Nuorisotoiminta					
- Osallistujat/leirit	3/91	3/72	4/125	4/125	4/125
- Valistus	11/541	10	10	10	10
- Päähteettömät tapahtumat	5/344	6	6	6	6
- Osallisuustapaht.	3	4	4	4	4

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Henkilöstö</u>					
Vapaa-aikatoimenjohtaja	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75
Vapaa-aikatoimenohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Nuorten työpaja ohjaaja	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Hyvää huomista! ESR -hanke	2	2			
Etsivä liikunta -hanke		1	0,5		
Koulunuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Mielen hyvinvoinnin -hanke			0,5	0,5	
<u>Toimitilat</u>					
Jäähalli	2 584	2 584	2 584	2 584	2 584
Monkkari 2.0	310	310	310	310	310
Toimisto		20	20	20	20
Museo kpl	1	1	1	1	1

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	5 888	500	500	500	500	0
Maksutuotot		500	500	500	500	0
Tuet ja avustukset	208 508	270 345	259 214	218 214	218 214	-4,1
Vuokratuotot		29 900	31 500	31 500	31 500	5,4
Muut toimintatuotot	29 373	8 575	10 575	10 575	10 575	23,3
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	243 768	309 820	302 289	261 289	261 289	-2,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-255 403	-283 213	-237 244	-214 124	-214 124	-16,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-48 450	-65 614	-53 781	-49 514	-49 514	-18,0
Muut henkilösivukulut	-9 570	-12 452	-10 216	-9 407	-9 407	-18,0
Palvelujen ostot	-96 370	-157 534	-166 530	-160 579	-160 683	5,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 883	-36 307	-38 143	-30 743	-30 743	5,1
Avustukset	-21 835	-23 900	-23 900	-23 900	-23 900	
Vuokrat	-226 419	-253 821	-225 472	-225 472	-225 472	-11,2
Muut toimintakulut	-4 925	-800	-800	-800	-800	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-685 855	-833 641	-756 086	-714 539	-714 643	-9,3
TOIMINTAKATE	-442 087	-523 821	-453 797	-453 250	-453 354	-13,4

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet		Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Ranuasta Suomen näkyvin maaseutukunta	Taiteiden Yö, yhteisöllinen taidepolku	Osallistujamäärät asteikolla 0-5	3
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset vauvasta ikäihmisiin	Järjestöavustukset, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotapahtumat ja saavutettavuus	HYTE-kerroin ja kouluterveyskysely	72 (Suomen ka 2022)
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Tuetaan kansainvälistä maahanmuuttoa ja paikkakunnalle muuttavien viihtyvyyttä	Integroitua harrasteryhmiin kummitoimijoiden kanssa	Osallistujamäärät	Hyvä
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Ekologisuus kaikessa toiminnassa ja hankkeissa	Tietoisuus ekologisista valinnoista, luontoarvot nuorisokyselyt	Tietoisuuden lisääys

Vapaa-aikatoimessa on aktiivinen ja osallistava toimintakulttuuri, joka kannustaa omaan hyvinvointiin sijoittamiseen.

Hankkeet tuovat lisäresurssit tavoitteiden saavuttamiseen luoden rohkeaa ja uudistuvaa kuntaa, jossa avoimuus sekä yritteliäisyys on vastuullista ja lapsiystävällistä.

Hyvinvointilautakunta/sivistystoimi yhteensä:

Selite	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Muu- tos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	588 617	577 286	583 768	583 768	558 768	1,1
Maksutuotot	147 622	157 550	118 750	118 750	97 750	-24,6
Tuet ja avustukset	319 031	314 145	327 514	263 264	251 214	4,3
Vuokratuotot		30 050	31 650	31 650	31 650	5,3
Muut toimintatuotot	35 051	8 575	10 575	10 575	10 575	23,3
TOIMINTATUOTOT YH- TEENSÄ	1 090 321	1 087 606	1 072 257	1 008 007	949 957	-1,4
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-4 680 708	-4 892 008	- 5 043 343	-4 974 499	-4 899 805	3,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 065 642	-1 139 461	-1 172 202	-1 157 280	-1 139 875	2,9
Muut henkilösivukulut	-171 135	-215 928	-222 214	-219 383	-216 087	2,9
Palvelujen ostot	-1 647 293	-1 777 630	-1 989 238	-2 031 057	-2 001 639	11,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-404 754	-537 877	-575 843	-559 443	-514 243	7,1
Avustukset	-35 835	-37 900	-23 900	-23 900	-23 900	-36,9
Vuokrat	-2 110 477	-2 087 639	-2 351 258	-2 336 734	-2 321 234	12,6
Muut toimintakulut	-11 246	-2 000	-2 450	-1 950	-1 950	22,5
TOIMINTAKULUT YH- TEENSÄ	-10 127 096	-10 690 443	-11 380 448	-11 304 246	-11 118 733	6,5
TOIMINTAKATE	-9 036 776	-9 602 837	-10 308 191	-10 296 239	-10 168 776	7,3

Toimielin: Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Tekninen lautakunta Tekninen toimi Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Tavoitteena on hoitaa tehtävät tehokkaasti, taloudellisesti, asiakaskeskeisesti ja joustavasti. Toimintaan kuuluvat teknisen toimen hallinto, liikenneväylät, puistot ja muut yleiset alueet, jätehuolto, maanmittaus, joukkoliikenne sekä haja-asutusalueiden vesihuolto.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Tekninen johtaja	0,5	0,4	0,9	0,9	0,9
Oppisopimuskoulutus	1	2	2	2	2
Työllistämistuella työllistetyt	3	5	5	5	5
Puistotyönjohtaja	0	1	1	1	1
Teknisen toimistosiihteri	0,6	1	1	1	1
Koneenkuljettaja/ Puistotyöntekijä	1	2	2	2	2
Kesäinsinööri/ opiskelija (arkiston siirto)	0	1	0	0	0
Kenttämestari	1	1	1	1	1
Työllisyyskoordinaattori	0	0	1	1	1

Teknisen hallinto

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Näkyvin maaseutukunta	Markkinointi	Myydyt tontit	Kysynnän kasvu +20 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoiva henkilöstö	Toimintatapojen kehittäminen	Henkilöstökyselyyn vastaaminen	70 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Työssäkävien määrän kasvattaminen	Työllistämiskoordinaattori	Työttömyysaste	alle 11 %
Kestävä elinympäristö	Kylien kehittäminen	Kyläavustukset	Hankkeiden toteutuminen	90 %

Tonttien mallinnus ja markkinointi. Kylien kehittäminen 30 000 euron avustuksen turvin.

Puistot ja muut yleiset alueet

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Matkailuyritysten määrän kasvattaminen	Reittien laadukas ylläpito	Positiivisten asiakaspalautteiden osuus	90 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Aktiiviset kuntalaiset	Kyläkuvan kehittäminen (kirkonkylä ja sivukylät)	Osallistumisaste	95 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Matkailun edistäminen	Matkailua tukevien reittien rakentaminen	Uusien tai kunnostettavien reittien määrä	2 kpl/vuosi

Kestävä elinympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Ympäristön kunnostushankkeet	Hankkeiden määrä	1 kpl/vuosi
------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------	-------------

Honkivaaran mäenlaskupaikan ja maastopyöräilyreittien kehittäminen kirkonkylän alueella 2023-2025.

Soppana/Paason reitistön ja Koukkuäijänpolun ja Leevinpolun peruskunnostus 2025-. Pienemmät korjaukset suunnitelmakaudella työllistämistyönä. (Edellyttää yhteistyösopimusta metsähallituksen kanssa)

Työllisyyskoordinaattorin siirtyminen tekniselle osastolle, jolloin työllistetään kymmenen henkilöä puolen vuoden jaksoihin työllistämistuella. Varaudutaan kahden oppisopimusopiskelijan työllistämiseen.

Liikunta-alueet ja paikat

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Lapsiperheitä ja nuoria houkuttelevat liikuntapaikat	Markkinointi	Perheiden määrän kasvu	+ 8
Hyvinvoiva kuntalainen	Liikuntasuoritteiden lisääminen	Kehitetään liikuntapaikkoja vastaamaan eri ikäryhmien tarpeita	Käyttäjämäärien seuraaminen käyttäjälaskurilla	+ 25 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Matkailijoiden kävijämäärän nosto liikuntapaikoissa	Markkinointi	Majoitusasteen nostattaminen	+ 300 %
Kestävä elinympäristö	Ympäristöystävällisten liikuntatapojen lisääminen	Liikuntapaikkojen laadukas ylläpito kannustaa arkiliikumiseen	Koulu- ja työmatkapyöräilyn lisääntyminen	+ 30 %

Tulipaikkojen/levähdyspaikkojen lisääminen ympärivuotisten kuntopolkujen yhteyteen.

Liikenneväylät

Strateginen päämäärä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Uusien asuinalueiden kehittyminen	Liikenneväylien rakentaminen uusille alueille	Toteutuneet liikenneväylät uusille asemakaavan mukaisille asuinalueille	100 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Toimivat kevyenliikenteenväylät	Laadukas ylläpito	Talvikunnossapidon asiakaspalautteet	90 % positiivista
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmönteinen Ranua	Tarpeita vastaavat tieratkaisut	Tyytyväiset uusien hankkeiden kehittäjät	100 %
Kestävä elinympäristö	Toimivat kevyenliikenteenväylät	Laadukas ylläpito	Koulu- ja työmatkapyöräilyn lisääntyminen	+ 30 %

Yksityisteiden ylläpidon avustaminen (580 euroa/ km, määräraha 28 000 euroa) ja peruskorjausten avustaminen (määräraha 7000 euroa).

Osallistutaan Lapin kuntien liikenneturvallisuustyöhön.

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	70 696	28 100	27 600	27 600	27 600	-1,8
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset	36 158	9300	58 300	58 300	58 300	526,9
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot	2 312					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	109 166	37 400	85 900	85 900	85 900	129,7
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-184 140	-352 187	-489 098	-489 098	-489 098	38,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-38 773	-80 895	-106 465	-106 465	-106 465	31,6
Muut henkilösivukulut	-6 332	-15 393	-20 252	-20 252	-20 252	31,6
Palvelujen ostot	-363 463	-357 651	-485 407	-498 691	-499 041	35,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-131 186	-111 800	-186 000	-176 000	-176 000	66,4
Avustukset	-30 980	-55 000	-238 000	-238 000	-238 000	332,7
Vuokrat	-181 224	-82 080	-152 769	-152 769	-152 769	86,1
Muut toimintakulut	-771		-1 000	-1 000	-1 000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-936 839	-1 055 006	-1 678 991	-1 682 275	-1 682 625	59,1
TOIMINTAKATE	-827 674	-1 017 606	-1 593 091	-1 596 375	- 1 596 725	56,6

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Toimitila- ja vuokrauspalvelu Rakennusmestari/Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Kunnan kiinteistöjen hoito ja kunnossapito Maa- ja metsätilat

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
<u>Henkilöstö</u>					
Rakennusmestari	1	1	1	1	1
Kiinteistönhoitaja	2	2	2	2	2
Siivoaja	9	9	11	9	9
Rakennusmies, vak.	1	1	1	1	1
Kesätyöntekijät	-	5	5	5	5
Vanhempi ammattimies	1	1	1	1	1
Autonkuljettaja	1	1	0	0	0
<u>Käytössä olevat tilat:</u>					
Kiinteistöt m ²	18 546	18 876	24 249	23 089	23 089
m ³	83 898	84 898	112 337	108 446	108 446

Maa- ja metsätilat

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Maaomaisuuden kehittäminen	Lisätään tonttitarjontaa kaavoituksen avulla	Myytyjen tonttien määrä	Vuotuinen kasvu 15 %
Hyvinvoiva kuntalainen	Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	Talousmetsissä virkistyskäytön huomioiminen	Asiakaspalautekysely	Asiakastyytyväisyys 85 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Matkailun edistäminen	Eläinpuiston lähi-alueen kehittäminen	Rakennettu infra vapaalle tonttialueelle suunnitelmakaudella	100 %
Kestävä elinympäristö	Luonnonympäristön vaaliminen	Osallistuminen tarvittaviin kunnostushankkeisiin	Ympäristön laadun parantuminen	Terveempi elinympäristö

Tonttien markkinointi ja havainnekuvien mallinnus Simontaipaleen, Eläinpuiston ja Kolomaan alueella.

Toimitila- ja vuokrauspalvelu

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Näkyvin maaseutukunta	Nyky aikaisten ja laadukkaiden päiväkodin ja koulun markkinointi	Koululaisten ja päiväkotilaisten määrän kasvu	Kysynnän kasvu
Hyvinvoiva kuntalainen	Terveet toimitilat	Suunnitelmallinen kunnossapito	Sisäilmaongelmaimotukset	0
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Työssäkäyvien lapsiperheiden määrän kasvattaminen	Laadukkaat koulu- ja päiväkotiratkaisut	Perheiden määrän kasvu	+ 8
Kestävä elinympäristö	Uusiutuvien energiamuotojen käyttö	Öljystä luopuminen vanhoissa rakennuksissa	Uusiutuvaa energiaa käyttävien rakennusten osuus	90 %

Toivolankoulun maalaus ja uudet porraskuiskat. Koivutie 16 pihapiiriin, kirjaston ja monitoimitalon myyminen. Yläasteen purkaminen suunnitelmakaudella. Varautuminen neljän siivoojan eläköitymiseen määrärajojen siivoojien vakinaistamisella ja uusien kouluttaminen oppisopimuksella.

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	139 612	54 917	1 237 330	1 177 330	1 177 375	2153,1
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	1 617 100	1 906 067	1 511 318	1 511 318	1 511 318	-20,7
Muut toimintatuotot	4 219					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 760 931	1 960 984	2 748 648	2 688 648	2 688 693	40,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-421 529	-499 208	-490 945	-463 038	-463 376	-1,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-99 326	-116 313	-132 889	-102 812	-102 809	14,3
Muut henkilösivukulut	-15 605	-22 034	-19 746	-19 479	-19 479	-10,4

Palvelujen ostot	-422 179	-475 377	-422 877	-528 739	-798 284	-11,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-509 218	-565 155	-628 949	-600 939	-601 939	11,3
Avustukset						52
Vuokrat	-8 059	-1 050	-556 689	-556 469	-556 469	918,0
Muut toimintakulut	-33 402	-65 200	-64 000	-64 000	-64 000	-1,8
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 509 318	-1 744 337	-2 316 095	-2 170 476	-2 606 356	-32,8
TOIMINTAKATE	251 613	216 647	432 553	518 172	82 337	99,7

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Rakennusvalvonta Rakennustarkastaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/ palveluajatus:	Maankäyttö- ja rakennuslain ja sen nojalla annettujen määräysten ja ohjeiden valvonta sekä rakentamisen neuvonta. Tavoitteena hyvä rakennettu ympäristö sekä rakentamisen laadun säilyttäminen.

Perustiedot:	TP2021	TA2022	TAE2023	TS2024	TS2025
Henkilöstö					
Rakennustarkastaja	0,5	0,5	1	1	1
Toimistoinsinööri		1	0	0	0

Strateginen pää-määrä	Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kasvuhakuinen kunta	Uusille kaavoite-tuille tonteille rakentaminen	Lupaprosessin nopea käsittely	Käsiteltyjen rakennuslupien määrä vuodessa	120
Hyvinvoiva kuntalainen	Riittävät resurssit asiakaspalveluun rakennusvalvonassa	100 % rakennustarkastaja	Asiakaspalautekysely	Asiakastyytyväisyys 85 %
Elinvoimainen ja kansainvälistyvä yritystoiminta	Yritysmuuntoinen Ranua	Nopea reagointi yrittäjien yhteydenotto- ja tarpeisiin	Vastausaika	2 työpäivää
Kestävä elinympäristö	Kohti kestäviä energialintoja	Energianeuvonta	Uusiutuvat energialähteet uudisrakentamisessa	100 %

Rakennuslupaprosessien nopeuttaminen ja asiakaspalvelun parantaminen. Rakennuskohteiden sekä ympäristön ja katukuvan siisteyden tehokas valvonta. Suhankoon varautuminen. Vuoden 2023 alussa perustetaan 100 % rakennustarkastajan virka ja teknisen johtajan resursseja vapauteen maankäytön suunnitteluun, rakennushankkeiden johtamiseen ja teknisen osaston toiminnan kehittämiseen.

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot	24 650	42 700	42 000	42 000	42 000	-1,6
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot	97					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 747	42 700	42 000	42 000	42 000	-1,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-43 657	-65 100	-44 858	-44 855	-44 855	-31,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-9 800	-15 198	-9 699	-9 699	-9 699	-36,1
Muut henkilösivukulut	-1 567	-2 874	-1 838	-1 838	-1 838	-36,0
Palvelujen ostot	-22 157	-24 802	-30 378	-30 378	-30 378	22,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-390	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-77 571	-108 944	-87 773	-87 770	-87 770	-19,4
TOIMINTAKATE	-52 824	-66 244	-45 773	-45 770	-45 770	-30,9

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Ympäristönsuojelu Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta. Tulosityksikkö sisältää myös omat hankkeet.

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-824	-2 500	-1 500	-1 500	-1 500	-40,0
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-72	-116	-116	-116	-116	
Muut henkilösivukulut	-6	-34	-20	-20	-20	-41,2
Palvelujen ostot	-36 219	-35 718	-40 891	-40 891	-40 891	14,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Vuokrat						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 121	-38 368	-42 527	-42 527	-42 527	10,8
TOIMINTAKATE	-37 121	-38 368	-42 527	-42 527	-42 527	10,8

Ympäristönsuojelu valmistelee kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupa- ja ilmoitusasioita, valvoo luvan- ja ilmoituksenvaraisia toimijoita sekä toimii paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Ympäristönsuojelu myös neuvoo ja ohjaa kuntalaisia ympäristölainsäädäntöön liittyvissä asioissa.

Tehtävä/tulosalue: Tilivelvollinen:	Ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintä Tekninen johtaja
Toiminnan lyhyt kuvaus/palveluajatus:	Palvelut ostetaan Rovaniemen kaupungilta.

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot			11 000	11 000	11 000	
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Vuokratuotot						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ			11 000	11 000	11 000	
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot			-1 500	-1 500	-1 500	
Henkilösivukulut						
Eläkekulut			-116	-116	-116	
Muut henkilösivukulut			-20	-20	-20	
Palvelujen ostot			-152 000	-152 000	-152 000	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-5 000			
Avustukset						
Vuokrat			-14 382	-14 382	-14 382	
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ			-173 018	-168 018	-168 018	
TOIMINTAKATE			-162 018	-157 018	-157 018	

Ympäristöterveydenhuolto edistää ja valvoo elinympäristön terveellisyyttä. Valvontaan kuuluvat elintarvike- ja tupakkavalvonta, talous- ja uimaveden laadun valvonta sekä sisätilojen terveyshaittojen valvonta. Rovakaaren ympäristöterveydenhuolto palvelee Ranuan kunnan asukkaita ja yrityksiä. Palveluiden järjestämisestä viranomaisena vastaa Rovaniemen ympäristölautakunta.

Tekninen lautakunta yhteensä:

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	210 307	83 017	1 275 930	1 215 930	1 215 975	1437,0
Maksutuotot	24 650	42 700	42 000	42 000	42 000	-1,6
Tuet ja avustukset	36158	9 300	58 300	58 300	58 300	526,9
Vuokratuotot	1 619 509	1 906 067	1 511 318	1 511 318	1 511 318	-20,7
Muut toimintatuotot	4 219					
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 894 843	2 041 084	2 887 548	2 827 548	2 827 593	41,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-650 150	-918 995	-1 027 901	-999 991	-1 000 329	11,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-147 971	-212 492	-249 285	-219 208	-219 205	17,3
Muut henkilösivukulut	-23 510	-40 335	-41 876	-41 609	-41 609	3,8
Palvelujen ostot	-1 266 004	-1 308 721	-1 131 553	-1 085 699	-1 520 594	-13,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-640 794	-677 955	-820 949	-777 939	-778 939	21,1
Avustukset	-30 980	-55 000	-238 000	-238 000	-238 000	332,7
Vuokrat	-189 283	-83 130	-723 840	-723 620	-723 620	770,7
Muut toimintakulut	-34 173	-65 200	-65 000	-65 000	-65 000	-0,3
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 982 865	-3 361 828	-4 298 404	-4 151 066	-4 587 296	27,9
TOIMINTAKATE	-1 088 022	-1 320 774	-1 410 856	-1 323 518	-1 759 703	6,8

Käyttötalousosa/koko kunta yhteensä:

Selite	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TS 2024	TS 2025	Muutos%
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 971 313	2 604 048	2 547 584	2 464 987	2 442 681	-2,2
Maksutuotot	1 328 439	1 255 183	160 750	160 750	139 750	-87,2
Tuet ja avustukset	1 032 326	455 445	493 814	454 564	442 514	8,4
Vuokratuotot	1 911 130	2 187 047	1 542 968	1 542 968	1 542 968	-29,4
Muut toimintatuotot	53 767	26 775	10 575	10 575	10 575	-60,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 296 975	6 528 498	4 755 691	4 633 844	4 578 488	-27,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-11 767 195	-12 640 383	-6 635 767	-6 533 317	-6 473 057	-47,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-2 702 779	-3 039 968	-1 538 710	-1 492 546	-1 477 888	-49,4
Muut henkilösivukulut	-425 659	-558 851	-286 813	-283 493	-280 744	-48,7
Palvelujen ostot	-16 002 626	-15 850 463	-4 214 011	-4 195 302	-4 602 946	-74,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 976 476	-1 950 899	-1 409 592	-1 550 182	-1 306 437	-27,7
Avustukset	-1 181 130	-1 156 680	-532 900	-502 900	-480 900	-53,9
Vuokrat	-3 489 958	-3 169 169	-3 231 048	-3 216 304	-3 200 804	2,0
Muut toimintakulut	-87 317	-109 270	-98 150	-116 650	-116 650	-10,2
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 633 140	-38 475 683	-17 946 991	-17 890 694	-17 939 426	-53,9
TOIMINTAKATE	-30 336 165	-31 947 185	-13 191 300	-13 256 850	-13 360 938	-59,3

TULOSLASKELMAOSA

Toimintakate

Toimintakate osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla sekä rahoitustuotoilla, joista on vähennetty rahoituskulut.

Toimintakate on talousarviovuonna -13.191.300 euroa (toimintatuotot – toimintakulut). Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 26,5 %.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan talousarviovuonna 2023 kertyvän yhteensä n. 5.833.000 euroa. Talousarviovuonna tuloveroprosentti on 7,11 %:a. Kiinteistöveroprosentit säilytetään ennallaan seuraavasti: vakinaisen asumisen kiinteistövero 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,10 % ja muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,15 %.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan talousarviovuonna kertyvän yhteensä 8.258.400 euroa.

Vuonna 2023 valtionosuudet muuttuvat merkittävästi johtuen hyvinvointialueiden perustamisesta.

Valtionosuuden muutoksiin vuodesta 2022 vuoteen 2023 vaikuttavat mm.

- oppivelvollisuuden laajentaminen
- varhaiskasvatuksen tuki
- turvallinen opetukseen palaaminen opetuksesta epäämisen jälkeen
- alueelliset opiskeluhuollon yhteistyöryhmät
- kuntien opiskeluhoitosuunnitelmat
- sitouttava kouluyhteistyö
- juomavesidirektiivin toimeenpano
- varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän ja syrjäisyyden lisäosat
- pitkäaikaistyöttömien eläketuen menojen vähennys
- kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän päättyminen
- lääkäri- ja lääkärihelikopteritoiminnan rahoituksen päättyminen
- indeksikorotus 3,8 %
- sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistukseen liittyvä valtionosuuden siirto hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Ennakkolaskelmien mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee koko maassa 1,5 %.

Vuosikate

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon-tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Vuosikatetta odotetaan talousarviovuonna kertyvän 1.120.100 €, ts. 305 €/asukas. Vuosikatteen osuus poistoista on 152 %. Poistojen määrän arvioidaan olevan 736.115 euroa ja talousarviovuonna tilikauden ylijäämäksi arvioidaan 383.985 euroa.

Vuosikatetta kertyy suunnitelmakaudella yhteensä 2.220.112 euroa, mikä ei riitä kattamaan korvausinvestointeja ja poistoja. Talousarvion käyttötalousosaan on sisällytetty käytöstä poistettavien kiinteistöjen purkukustannuskirjauksia taloussuunnitelmavuosille 2023-2025.

Seuraavana on esitetty tuloslaskelma sisältäen sisäiset erät (sivu 55) sekä ulkoinen tuloslaskelma, jossa sisäiset erät eivät ole mukana (sivu 56).

TULOSLASKELMA; ULKOINEN/SISÄINEN	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 971 313	2 604 048	2 547 584	-2,2
Maksutuotot	1 328 439	1 255 183	160 750	-87,2
Tuet ja avustukset	1 032 326	455 445	493 814	8,4
Vuokratuotot	1 911 130	2 187 047	1 542 968	-29,4
Muut toimintatuotot	53 767	26 775	10 575	-60,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	7 296 975	6 528 498	4 755 691	-27,2
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 767 195	-12 640 383	-6 635 767	-47,5
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 702 779	-3 039 968	-1 538 710	-49,4
Muut henkilösivukulut	-425 659	-558 851	-286 813	-48,7
Palvelujen ostot	-16 002 626	-15 850 463	-4 214 011	-73,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 976 476	-1 950 899	-1 409 592	-27,7
Avustukset	-1 181 130	-1 156 680	-532 900	-53,9
Vuokrat	-3 489 958	-3 169 169	-3 231 048	2,0
Muut toimintakulut	-87 317	-109 270	-98 150	-10,2
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 633 140	-38 475 683	-17 946 991	-53,4
TOIMINTAKATE	-30 336 165	-31 947 185	-13 191 300	-58,7
Verotulot	10 950 816	10 570 000	5 833 000	-44,8
Valtionosuudet	21 226 781	21 432 000	8 258 400	-61,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	65 991	55 000	55 000	
Muut rahoitustuotot	313 684	225 000	275 000	22,2
Korkokulut	-51 777	-60 000	-80 000	33,3
Muut rahoituskulut	-2 513	-50 000	-30 000	-40,0
VUOSIKATE	2 166 817	224 815	1 120 100	398,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-759 857	-796 269	-736 115	-7,6
Arvonalentumiset	-220 386			
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	1 186 574	-571 454	383 985	167,2
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	14 967			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 201 541	-571 454	383 985	167,2

TULOSLASKELMA; ULKOINEN	TP 2021	TA 2022	TA 2023	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 547 926	1 151 375	1 557 585	33,2
Maksutuotot	1 328 439	1 255 183	160 750	-87,2
Tuet ja avustukset	1 032 326	455 445	493 814	8,4
Vuokratuotot	438 053	456 307	116 032	-74,6
Muut toimintatuotot	53 767	26 775	10 575	-60,5
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	4 400 511	3 363 194	2 338 756	-30,5
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-11 767 195	-12 640 383	-6 635 767	-47,5
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 702 779	-3 039 968	-1 538 710	-49,4
Muut henkilösivukulut	-425 659	-558 851	-286 813	-48,7
Henkilöstökulut yhteensä	-14 895 633	-16 239 202	-8 461 290	-47,9
Palvelujen ostot	-14 579 238	-14 415 899	-3 113 897	-79,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 976 475	-1 950 899	-1 409 592	-27,7
Avustukset	-1 181 130	-1 156 680	-532 900	-53,9
Vuokrat	-2 016 879	-1 438 429	-1 914 227	33,1
Muut toimintakulut	-87 317	-109 270	-98 150	-10,2
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 736 672	-35 310 379	-15 530 056	-56,5
TOIMINTAKATE	-30 336 161	-31 947 185	-13 191 300	-59,3
Verotulot	10 950 816	10 570 000	5 833 000	-44,8
Valtionosuudet	21 226 781	21 432 000	8 258 400	-61,5
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	65 991	55 000	55 000	
Muut rahoitustuotot	313 684	225 000	275 000	22,2
Korkokulut	-51 777	-60 000	-80 000	33,3
Muut rahoituskulut	-2 513	-50 000	-30 000	-40,0
VUOSIKATE	2 166 821	224 815	1 120 100	398,2
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-759 857	-796 269	-736 115	-7,6
Arvonalentumiset	-220 386			
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
TILIKAUDEN TULOS	1 186 578	-571 454	383 985	167,2
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	14 967			
Varausten lis.(-)tai väh.(+)				
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 201 545	-571 454	383 985	167,2

4 INVESTOINTIOSA

KOHDE (1000 €, kustannusarvio brutto ja talous- suunnitelmavuodet netto)	Kus- tan- nus- arvio	Talousarvio 2023			Taloussuun- nitelma	
		Menot	Tulot	Netto	2024	2025
Pitkävaikutteiset menot						
Peurajärven kunnostus	-100	-100		-100		
Kanta-arkisto	-150	-50		-50	-50	-50
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	-250	-150		-150	-50	-50
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueiden osto	-300	-200		-200	-100	-100
Maa- ja vesialueet yhteensä	-300	-100		-100	-100	-100
Rakennukset						
Uusi päiväkot	-3 300	-1 650		-1 650	-1 650	
Uusi yläaste/lukio	-8 900	-4 450		-4 450	-4 450	
Rakennukset yhteensä	-12 200	-6 100	0	-6 100	-6 100	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien asfaltoinnit	-300				-150	-150
Kaavateiden perusparannus, Peurantie, Porontie, Vasantie	-900	-300		-300	-300	-300
Kolomaa					-150	-150
Simontaipaleen vesiverkoston vedenottamon rakentaminen	-120	-120		-120		
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 420	-520	0	-520	-450	-450
Koneet ja kalusto						
YA/ Lukio varustus ja kalustus	-500				-500	
Päiväkot varustus ja kalustus	-200				-200	
Koneet ja kalusto	-700	0	0	0	-700	0
Osakkeet ja osuudet	-30	-10		-10	-10	-10
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	-30	-10	0	-10	-10	-10
YHTEENSÄ	-14 900	-6 880	0	-6 880	-7 560	-760

5 RAHOITUSOSA

RAHOITUSOSA		TP 2021	TA2022	TA2023	TS 2024	TS 2025
Tulorahoitus						
Vuosikate	+/-	2 166 824	224 815	1 120 100	810 550	289 462
Satunnaiset erät	+/-					
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-4 219				
Investoinnit						
Investointimenot	-	-1 419 424	-4 370 000	-6 880 000	-7 560 000	-760 000
Rahoitusosuudet investointi-						
menoihin	+	63 000				
Pys.vas.hyödykkeiden luovutustulot	+	4 600				
Toiminnan rahavirta	+/-	810 780	-4 145 185	-5 759 900	-6 749 450	-470 538
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-	63 000				
Antolainasaamisten vähennykset	+	155 448	25 000	25 000	25 000	25 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+		3 500 000	6 000 000	6 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-344 824	-330 000	-505 000	-805 000	-1 105 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	+/-					
Oman pääoman muutokset	+/-					
Vaikutus maksuvalmiuteen		684 404	-950 185	-239 900	-1 529 450	-1 550 538
Lainakanta 31.12.		2 689 678	6 189 678	11 684 678	16 879 678	15 774 678
Investointien tulorahoitus, %		152,7 %	5,1 %	16,3 %	10,7 %	38,1 %
Kassavarat 31.12.		5 931 267	4 981 082	4 741 182	3 211 732	1 661 194

6

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa henkilöstömenojen osuus kaikista toimintakuluista (ulkoinen) on 54,5 % (2022; 46 %).

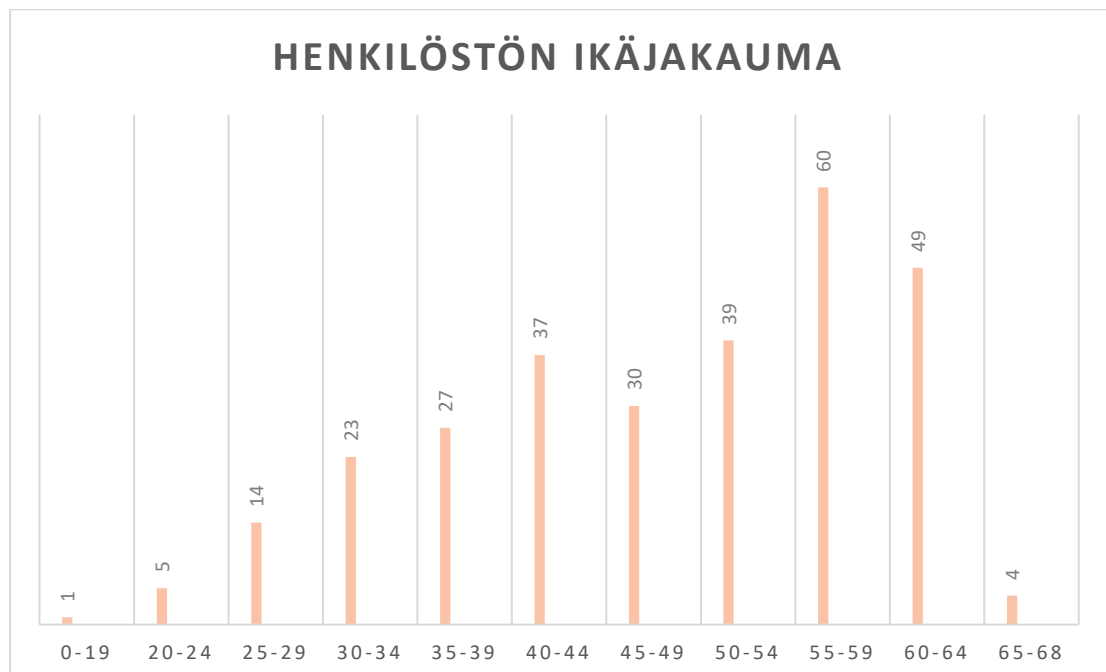
Henkilöstösuunnitelman mukaan kokonaishenkilöstömäärä tulee pysymään lähes samana suunnitelmakaudella.

Taulukossa 1 on eriteltyä hallintokunnittain henkilöstösuunnitelma vuoteen 2025 saakka.

	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025
Vakinaiset ja määräaikaiset				
Kunnanhallitus	8,3	7	7	7
Hyvinvointilautakunta	125	127,2	127,2	127,2
Tekninen lautakunta	21,5	26	24	24
Palkkatuella palkatut				
Keskimäärin kuukaudessa	10	5	5	5
Yhteensä	164,8	165,2	163,2	163,2

Taulukko 1. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2022 – 2024.

Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä on 45,2 vuotta (KT 17.11.2022). Ranualla henkilöstön keski-ikä on em. korkeampi (47,7 v 31.12.2021).

Kuvio 1. Henkilöstö ikärakenne, lähde henkilöstöhallinto-ohjelma 21.10.2021.

Eläkepoistuma tuo liikkumavaraa ja mahdollistaa palvelutuotannon ja resursien uudelleen arvioinnin sekä edesauttaa osaltaan talouden sopeuttamista lähivuosina. Ennusteen mukaan vuosina 2025 – 2029 eläkepoistuma tulee kasvamaan.

Taulukossa 2 on esitetty eläkepoistumaennuste vuosille 2023 – 2027.

Vuosi	Eläkepoistuma	Eläkepoistuma %
2023	14	4,4
2024	16	5
2025	18	5,5
2026	18	5,2
2027	13	3,9

Taulukko 2. Eläkepoistuma, lähde Keva 17.11.2022.

Erityisenä painopistealueena suunnitelmakaudella tulevat olemaan muutos- ja tiedolla johtaminen sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen. Lisäksi panostetaan henkilöstön tuottavuusajattelun ja priorisoinnin kehittämiseen. Osaamisen kehittämisessä keskitytään hiljaisen tiedon siirtämiseen ja suunnitelmalliseen henkilöstökoulutukseen toimintaympäristön muutoksista ja toiminnan tarpeista käsin. Koulutussuunnitelmat laaditaan vuosittain osastoittain ja aihealueittain. Tavoitteita, osaamista ja työsuoritusta edistävää koulutusta tarjotaan tasapuolisesti ja lainsäädännön vaatimusten edellyttämässä laajuudessa. Pitkäjänteisen henkilöstö- ja koulutussuunnittelun avulla voidaan ylläpitää kustannustehokas ja tulokellinen henkilöstörakenne sekä sopeuttaa palvelutuotanto ikärakennemuutokseen ja työtehtävissä tapahtuviin muutoksiin.

Työhyvinvoinnista huolehtimalla parannetaan työelämän laatua sekä lisätään työnantajan ja koko henkilöstön välistä yhteistyötä. Työhyvinvointiin panostamista jatketaan esimiestyön kehittämisellä ja työyhteisöjohtamiseen panostamisella. Työhyvinvointia lisätään myös työergonomian ja työmenetelmien kehittämisen avulla.

Henkilöstön kokeman työtyytyväisyyden, terveyden ja hyvinvoinnin avulla työn laatua ja tehokkuutta parannetaan ja samalla asiakastytyväisyys sekä työn ja organisaation tuottavuus lisääntyvät. Koko henkilöstöä koskevat pulssikyselyt toteutetaan suunnitelmakaudella vuosittain. Työterveyshuolto tekee työterveyskyselyt kolmen vuoden välein.

Henkilöstön fyysistä ja psyykkistä jaksamista tuetaan erilaisilla työterveyshuollon ja työsuojelun toimintamalleilla. Henkilöstön työkyvyn ylläpitämistä tuetaan kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointietu ePassi Flexillä.

Kunnan palkkapolitiikassa noudatetaan voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia. Palkkausta määriteltäessä noudatetaan tasapuolista ja oikeudenmukaista linjaa ottaen huomioon käytettävissä olevat järjestelyvaraerät ja muut kunnan resurssit.

Kehityskeskustelut (esimies-alaiskeskustelut) käydään vuosittain kaikissa tulosyksiköissä. Kehityskeskustelujen painopisteinä ovat osaamisen vahvistaminen, työnkuvan ja työprosessien selkiyttäminen sekä molemminpuolisen palautteen antaminen. Kehityskeskusteluiden käymisestä raportoidaan kunnanhallitukselle vuosittain viimeistään seuraavan vuoden tammikuussa.

Henkilöstöhallinnossa nojaututaan valtuuston vahvistamaan hallintosääntöön, henkilöstöohjelmaan sekä henkilöstöpoliittiseen ohjelmaan. Lisäksi noudatetaan kunnanhallituksen vahvistamaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, virkavapauden ja työloman myöntämisperiaatteita sekä muita erikseen annettuja ohjeita ja periaatepäätöksiä. Suunnitelmia päivitetään uuden valtuustokauden alussa.

OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET SEKÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE TYTÄRYHTEISÖILLE ASETETTAVAT TAVOITTEET

Omistajapoliittiset linjaukset:

Ranuan kunnan ja kuntakonsernin tavoitteena on turvata pitkäjänteinen ja talouden kantokyvyn huomioiva toiminta/palvelutuotanto ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline ja sillä linjataan mm. missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudeltaan tavoittelee.

Valtuuston vahvistamalla konserniohjeella luodaan puitteet kunnan tavoitteiden mukaiselle omistajaohjaukselle. Tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa konsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

Kunnan *strateginen omistus* säilytetään talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella Ranuan Seudun Matkailu Oy:ssä, Ranuan Infra Oy:ssä ja Ranuan Vuokra-asunnot Oy:ssä.

Maapolitiikka tukee kunnan elinvoimaa, yrittäjyyttä ja asumista. Kunta jatkaa aktiivista vapaaehtoisuuteen pohjautuvaa maapolitiikkaa siten, että kunnalla on hallinnassaan asumiseen, elinkeinoelämän tarpeisiin sekä vapaa-ajan toimintaan liittyvää kaavoitettua ja kaavoittamatonta maaomaisuutta. Metsäomaisuuden toimenpiteistä huolehditaan hyväksytyn metsäsuunnitelman sekä hyvien metsänhoitoperiaatteiden mukaisesti.

Kiinteistöstrategiat laaditaan koko kuntakonsernille. Salkutusta toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisesti ja salkutus pidetään ajantasaisena. Valtuusto vahvistaa kunnan kiinteistöstrategian. Kunnanhallitus antaa kunnan ennakokannan tytäryhtiöiden kiinteistösalkutuksista.

Kunta omistaa pääsääntöisesti kunnan perustehtävän kannalta tarkoituksenmukaisia *kiinteistöjä*. Kunta voi omistaa myös kiinteistöjä, joita se vuokraa kuntalain 130 §:n edellyttämällä tavalla. Rakennusten ja tilojen käyttö pyritään huolellisen ennakosuunnittelun avulla pitämään tehokkaana.

Sijoitussalkussa noudatetaan kulloinkin voimassa olevia valtuuston päättämiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Kunta seuraa aktiivisesti *tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien* toimintaa ja antaa tarvittaessa kuntaa edustaville luottamushenkilöille toimiohjeita ja ennakokannanottoja konserniohjeen mukaisesti.

Kuntakonsernin takaukset, sisäinen lainananto ja konsernitili:

Lainan, takauksen tai muun vakuuden antamisessa noudatetaan kuntalain 15 luvun säädöksiä (129 §) .

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt käyttävät konsernitiliä.

Talousarvio- ja suunnitelmavuosina myönnetään konsernitilin sisäitä luottoli-
miittä tytäryhteisöille erittäin painavista ja perustellusta syystä kunnanhallituk-
sen kulloinkin vahvistamaan enimmäismäärään saakka.

Tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

1. Tytäryhteisöille asetetaan talousarvio- sekä taloussuunnitelmavuosille seu- raavat tulos- ja toimintatavoitteet:

Kunta huolehtii omistajaohjauksella siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toimin-
nassa otetaan huomioon *kuntakonsernin kokonaisuus*.

- Tytäryhtiöiden tulee panostaa imagon ja mainearvon kohottamiseen sekä lisäarvon tuottamiseen omistajalle.
- Tytäryhtiöiden tulee saattaa arkistonsa lain vaatimalle tasolle ja selvittää sähköiseen arkistointiin siirtymismahdollisuuksia syksyyn 2023 mennessä.
- Tytäryhtiöiden tulee noudattaa avointa viestintää ja vuorovaikutusta sekä ottaa henkilöstö osaksi työyhteisön kehittämistä. Erityisesti tulee panostaa työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Tytäryhtiöiden hallitusten vahvistamat talousarviot esitetään liitteessä (sivu 70).

2. Tavoitteet tytäryhteisöittäin

Ranuan Seudun Matkailu Oy

Koronatilanteesta johtuen Ranuan Seudun Matkailu Oy on kokenut muun matkailusektorin tavoin toiminnassaan ja taloudessaan ennakoimattomia haasteita alkukeväästä 2020 lukien. Tilannetta on helpottanut kesän 2020 ja vuoden 2021 ennätyksellisen suuri kotimaisten kävijöiden määrä. Vuosi 2022 oli samankaltainen kuin edellinen vuosi. Nyt on jo tiedossa, että tuleva talvisesonki on parempi kuin 2021-2022. Kansainvälinen matkustus elpyy hiljalleen koronaa edeltävälle tasolle. Kansainvälisen merkitys näkyy korkeammassa liikevaihdossa.

Vuoden 2023 lipunmyyntitavoitteeksi on asetettu 130.000 lippua (110.000 vuonna 2022). Talvisesongissa 2022-2023 valmistaudutaan sekä kotimaisiin että palautuviin ulkomaisiin asiakkaisiin.

RSM Oy arvioi saavansa liikevaihtoa talousarviovuonna n. 5,2 M€ (18 % kasvua vuoden 2022 talousarvioon verrattuna).

Omistaja edellyttää, että Ranuan Seudun Matkailu Oy

- talousarviovuonna Ranua Finland laajentaa yhteistyötoimintaa alueen muiden matkailuyritysten kanssa
- tekee yhteistyötä alueen Ranuan kunnan oppilaitosten sekä alueen ammattikorkeakoulujen, yliopiston ja ammatillisten oppilaitosten kanssa
- panostaa sekä lyhyen että pitkän aikavälin investointisuunnitelmissaan erityisesti puiston vetovoimatuotteen/eläinten hyvinvoinnin parantamiseen, elinympäristön ja elinolosuhteiden parantamiseen, kohteen kiinnostavuuden lisäämiseen, uhanalaisten eläinten suojelutyöhön sekä nykyaikaisen tekniikan tuomiin mahdollisuuksiin
- panostaa jatkuvuudenhallintaan, prosessien kehittämiseen sekä mainearvon ylläpitämiseen ja kirkastamiseen
- edistää eläinpuiston alueen tonttien ja liiketoimintamahdollisuuksien tarjoamista muille yrittäjille ja alihankkijoille
- osallistuu omalla panoksellaan Ranuan kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen

Omistaja edellyttää yhtiöltä 100.000 euroa osinkoa vuodelta 2023 sillä edellytyksellä, että yhtiön tulos vuodelta 2023 on yli 100.000 euroa.

Ranuan Infra Oy

Ranuan Infra Oy:n tavoitteet talousarviovuodelle ovat talouden ja toimintojen sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi, ympäristöystävällisyys, tehokkuus, toimintavarmuus, jatkuvuudenhallintasuunnitelmien ajantasaisuus, toiminnan taloudellisuus ja kilpailukykyinen hinnoittelu. Toimintoja ja prosesseja tehostetaan.

Vuokrausliiketoiminnassa on tavoitteena markkinaehtoinen ja kilpailukykyinen hinnoittelu, käyttöasteen korkeana pitäminen ja kunnan alueen yritystoiminnan edellytysten edistäminen.

Kuituliiketoiminnassa tavoitteena on kilpailukykyinen hinnoittelu sekä yhteistyö muiden seutuverkkojen kanssa. Lisäksi tehdään tehokasta markkinointia liittymämäärien kasvattamiseksi ja kuituvarausten ottamiseksi aktiivikäyttöön.

Lämpöliiketoiminnassa on tavoitteena tehokas energiahankinta ja toimitusvarmuus sekä tehokas kotimaisten energijakeiden käyttö. Lämmönjakoverkoston tehokkaammalla käytöllä ja datan keräämisellä verkoston toiminnasta etäluennan avulla sekä kaukolämpöliittymien aktiivisella markkinoinnilla ja asiakastytyväisyydestä huolehtimisella tavoitellaan energian hinnan vakaana pitämistä.

Vesiliiketoiminnassa tavoitteena on verkoston toimitusvarmuuden korkeana pitäminen, veden korkea laatu, jätevesiverkoston vuotovesien vähentäminen sekä hintojen vakaana pitäminen.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy

Ranuan Vuokra-asunnot Oy tavoitteena on yli 85 %:n käyttöaste. Vuokria korotetaan 1.1.2023 alkaen 2 %.

Ranuan Vuokra-asunnot Oy:n rakennuskanta kartoitettiin sekä salkutettiin vuoden 2021 aikana. Salkutuksen mukaisia toimenpiteitä jatketaan tulevana talousarviovuotena.

Toiminnallisena tavoitteena sekä painopisteenä ovat huoneistojen korjaukset (ml. tason nostaminen), ulkoalueiden viihtyvyyteen (ulkoalueiden hoito, rai-
vaus, leikki- ja virkistyspaikat) ja rakennusten ulkoasuun panostaminen.

8

TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LIITTEET

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan liitetään seuraavat asiakirjat:

Tasearvio talousarviovuodelle 2023

Oppilasennusteet (20.9.2022)

Yhteenveto tytäryhteisöjen talousarvioista vuodelle 2023.

TASEARVIO	1.1.2023	31.12.2023
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	200 000	50 000
II Aineelliset hyödykkeet	12 000 000	18 000 000
III Sijoitukset	9 300 000	9 300 000
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 500	38 500
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset	1 950 000	1 950 000
III Rahoitusarvopaperit	5 560 000	5 900 000
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 980 000	4 500 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 028 500	39 738 500
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	14 300 000	14 300 000
II Liittymismaksurahasto		
III Arvonkorotusrahasto		
IV Muut omat rahastot		
V Edellisten tilikausien ylijäämä	13 745 000	14 000 000
VI Tilikauden ylijäämä		255 000
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	720 000	720 000
C PAKOLLISET VARAUKSET	25 000	25 000
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 000	2 000
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen	2 300 000	8 000 000
II Lyhytaikainen	2 936 500	2 436 500
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 028 500	39 738 500

Tasearvion tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, %	82,4	71,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	28,0	55,8
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	13 745	14 000
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3 745	3 814
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 300	8 000
Lainakanta 31.12., €/asukas	626	2179

KOULUJEN OPPILASMÄÄRÄN KEHITYS JA ENNUSTEET 20.9.2022

KUHAN KOULU

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2016-2017	15	6	5	11	6	8	4	55
2017-2018	17	9	6	5	11	6	8	62
2018-2019	18	6	12	8	5	9	7	65
2019-2020	15	12	10	13	10	6	13	79
2020-2021	13	5	12	9	13	10	8	70
2021-2022		13	7	11	9	13	10	63
2022-2023		7	14	7	11	9	12	60
2023-2024		10	7	14	7	11	9	58
2024-2025		10	10	7	14	7	11	59
2025-2026		4	10	10	7	14	7	52
2026-2027		6	4	10	10	7	14	51
2027-2028		4	6	4	10	10	7	41
2028-2029		4	4	6	4	10	10	38
2029-2030		4	4	4	6	4	10	32

KIRKONKYLÄN KOULU

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	VII-IX	E-VI
2016-2017	43	57	40	34	48	46	1		269
2017-2018	38	46	56	41	33	48	2		264
2018-2019	37	49	45	54	41	35	2		263
2019-2020	31	41	48	45	57	42	0	2	266
2020-2021	32	38	38	50	47	56	2	1	264
2021-2022	34	35	33	40	56	48	1	1	248
2022-2023	35	27	35	35	42	53	0	2	229
2023-2024	37	25	27	35	35	42	1	2	204
2024-2025	28	27	25	27	35	35	1	2	180
2025-2026	17	24	27	25	27	35	1	2	158
2026-2027	29	11	24	27	25	27	1	2	146
2027-2028	24	25	11	24	27	25	0	2	138
2028-2029	17	20	25	11	24	27	1	1	126
2029-2030	17	13	20	25	11	24	1	1	95

OPPILASMÄÄRÄN YHTEENVETO ALAKOULUT

Lukuvuosi	E	I	II	III	IV	V	VI	E-VI
2016-2017	58	63	45	45	54	54	5	324
2017-2018	55	55	62	46	44	54	10	326
2018-2019	55	55	57	62	46	44	9	328
2019-2020	46	53	58	58	67	48	13	345
2020-2021	45	43	50	59	60	66	10	334
2021-2022	34	48	40	51	65	61	11	311
2022-2023	35	34	49	42	53	62	12	289
2023-2024	37	35	34	49	42	53	10	262
2024-2025	28	37	35	34	49	42	12	239
2025-2026	17	28	37	35	34	49	8	210
2026-2027	29	17	28	37	35	34	15	197
2027-2028	24	29	17	28	37	35	7	179
2028-2029	17	24	29	17	28	37	11	164
2029-2030	17	21	24	29	17	28	11	131

YLÄKOULU

YLÄKOULU					
Lukuvuosi	6	7	8	9	Yht.
2014-2015	44	63	49	62	218
2015-2016	45	56	64	51	216
2016-2017	45	67	59	64	235
2017-2018	43	54	68	61	226
2018-2019	47	56	54	68	225
2019-2020	37	63	56	53	209
2020-2021	41	46	63	54	204
2021-2022	58	50	46	63	217
2022-2023	48	66	49	46	209
2023-2024	53	60	66	49	228
2024-2025	42	62	60	66	230
2025-2026	35	53	62	60	210
2026-2027	35	42	53	62	192
2027-2028	27	49	42	53	171
2028-2029	25	34	49	42	150
2029-2030	27	35	34	49	145
2030-2031	24	34	35	34	127
2031-2032	11	29	34	35	109
2032-2033	26	17	29	34	106
2033-2034	24	29	17	29	99
2034-2035 *	17	20	29	17	83

E-9 YHTEENSÄ

Lukuvuosi	E-6 lk.	7-9 lk.	YHT.
2014-2015	385	174	559
2015-2016	388	171	559
2016-2017	390	190	580
2017-2018	399	183	582
2018-2019	397	179	576
2019-2020	380	174	554
2020-2021	374	164	538
2021-2022	368	160	528
2022-2023	337	163	498
2023-2024	315	175	490
2024-2025	281	188	469
2025-2026	245	175	420
2026-2027	232	157	389
2027-2028	206	144	350
2028-2029	189	125	314

LUKIO YHTEENSÄ

Lukuvuosi	1.	2.	3.	4.	Yht.
2014-2015	23	28	25	1	77
2015-2016	20	24	26		70
2016-2017	22	20	24		66
2017-2018	23	20	24		67
2018-2019	20	24	17	3	64
2019-2020	23	15	24	2	64
2020-2021	26	16	15	1	58
2021-2022	13	23	14	1	51
2022-2023	22	15	23	1	61
2023-2024	20	22	15	1	58

YHTEENVETO KONSERNIYHTEISÖJEN TALOUSARVIOISTA VUODELLE 2023

	RANUAN INFRA OY	RANUAN SEUDUN MATKAILU OY	RANUAN VUOKRA- ASUNNOT OY
TOIMINTATUOTOT/TULOT			
Myyntituotot	2 356 030	5 217 110	
Maksutuotot			
Tuet ja avustukset		11 700	
Vuokratuotot			1 067 328
Muut tuotot		12 500	21 610
TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 356 030	5 241 310	1 091 504
TOIMINTAKULUT/MENOT			
Henkilöstökulut			
Palkat	-466 000	-1 742 150	
Henkilöstösivukulut	-94 778	-341 453	
Henkilöstökorvaukset			
Henkilöstökulut	-560 778	-2 083 603	
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelun ostot			-86 700
Muiden palvelujen ostot	-385 000	-439 980	-363 700
Palvelujen ostot	-385 000	-439 980	-450 400
Varastojen muutos			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-389 000	-736 042	-267 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-389 000	-736 042	-267 900
Avustukset			
Muut kulut	-452 276	-1 210 644	-148 700
TOIMINTAKULUT/MENOT	-1 787 054	-4 470 269	-867 000
TOIMINTAKATE	568 976	771 041	224 504
Rahoitustuotot ja kulut			
Korkotuotot			
Muut korkotuotot			1 000
Korkokulut	-59 000	-120 000	-9 800
Muut korkokulut	-1 000		
VUOSIKATE	508 976	651 041	215 704
Poistot käyttöomaisuudesta	-468 182	-496 800	-372 700
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
TILIKAUDEN TULOS	40 793	154 241	-156 996
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	40 793	154 241	-156 996